

De nieuwe machine voor de Nabewerking

Sinds kort beschikt de afdeling Slijperij over een nieuwe machine, namelijk een vibrator. Het vibreren of vibra-finishen is een nieuwe fase in de trommelslijp- en -polijst techniek.

Dit trommelslijpen, waarmee reeds de eerste proeven in de vorige eeuw werden genomen, kwam pas goed op gang vlak voor de tweede wereldoorlog en werd in en na deze wereldoorlog verder ontwikkeld.

Door verbeteringen aan de trommelapparatuur, het gebruik van de juiste media (dit zijn de „vaste“ toelagen zoals stenen, chips, stalen staafjes etc.) en compounds (dit zijn toelagen in poedervorm — chemische mengsels — voor het slijpen, glanzen en reinigen) is er voor deze slijp- en polijstmethode een groot toepassingsgebied ontstaan. Zo ook bij Van der Heem N.V., waar sinds 1951 wordt „getrommeld“.

Ook bij deze bewerkingen is gezocht naar andere technieken en werkmethoden om tot kortere bewerkingstijden te komen. Zo is in de laatste jaren de vibrator ontwikkeld. Na de gebruikelijke kinderziekten is er nu een type op de markt, dat de goede eigenschappen van diverse fabrieken bevat.

Wat is vibreren?

In de muziek is vibreren trillen, een vibrato = een trilling.

Voor onze vibrator betekent dit een stalen, met rubber beklede bak met een half-cylindervormige bodem, gevuld met media, compound, water en werkstukken. Deze bak wordt in trilling gebracht. De vibratie wordt verkregen door een direct aan de bak gemonteerde vibra-motor met instelbare excentrische gewichten aan beide zijden van de rotoras.

Het zal duidelijk zijn dat de motor extra zwaar is uitgevoerd en van een spe-

ciale wikkeling en lagering is voorzien. De massa in de bak roteert langzaam, terwijl er tevens een „hamerende“ werking optreedt.

Het grote voordeel van deze methode is, dat de producten geen vallende beweging maken, zoals bij een ronddraaiende trommel.

Tere en kleine onderdelen kunnen om deze reden wel in een vibrator, maar niet in een trommel bewerkt worden.

Het tweede voordeel is de veel intensievere werking die uitgaat van de trillende en roterende massa; bewerkingsijden kunnen in enkele gevallen met 70% worden teruggebracht.

Een derde verbetering is de compound-circulatie. De opgeloste compounds worden door de massa gevoerd, in een bezinkreservoir gereinigd en wederom gebruikt. Hiermede wordt de „standtijd“ van deze chemicaliën 4 à 5 maal verlengd.

Natuurlijk is er aan deze medaille ook een keerzijde!

De prijs van een dergelijk apparaat is aanmerkelijk hoger dan die van een normaal waardoor de kosten per machine/uur hoger liggen, terwijl het polijsten in een vibrator geen, of na veel ervaring pas goede resultaten geeft.

Technische gegevens:

- type Oromatic OV 3,
- nuttige inhoud van de trilbak 85 liter
- vibramotor 1,5 P.K., „sealed for life“
- dus geen smering
- inhoud van het compoundcirculatiesysteem 90 liter met vlotter-schakelaar
- tijdklok voor automatisch uitschakelen instelbaar tussen 0 en 5 uur.
- bedrijfsrenteller
- amplitude der trilling 0—4 min. instelbaar.

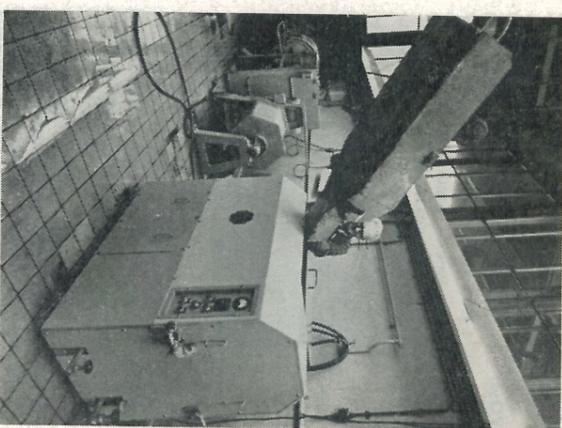
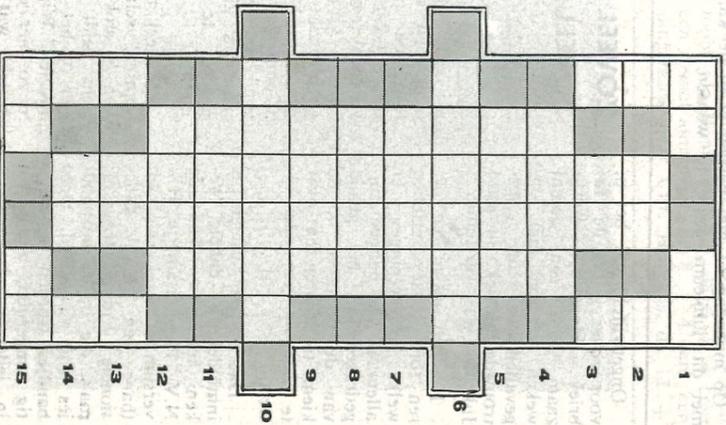
PUZZEL

Nr 100

Op de 15 horizontale rijen vakjes moeten eventueel woorden van 6 of 8 letters worden ingevuld. Indien dit op de juiste manier gebeurt, vormen de letters in de grijze vakjes van boven naar beneden gelezen, links de naam van een beroemd Nederlands schilder en rechts die van een zijner bekende werken.

Horizontaal moeten 15 woorden worden ingevuld van de volgende betekenissen:

1. riem om het middel;
2. omschrijving met inlichtingen over een bouwwerk;
3. werkplaats van een smid;
4. bij bewustzijn;
5. Latijn voor: koning;
6. uitroep van vreugde in het Oude Testament;
7. metaal;
8. gemeente in Friesland;
9. Jekkerrij na de maaltijd;
10. afwisseling;
11. sappige vrucht;
12. student, die in een corps wil opgenomen worden;
13. tamenlij;
14. nevenarbeid;
15. prekestool.

We zijn ervan overtuigd dat deze aanschaf zal bijdragen tot verlagening van de bewerkingsprijs en verhoging van de efficiëntie in de Nabewerking.

Th. L.

Hartelijk dank!

Nu ik met pensioen ben gegaan, wil ik niet nalaten, directe, chefs en collega's hartelijk dank te zeggen voor de prettige samenwerking die ik tal van jaren heb ondervonden. Het ga u allen goed!

J. H. Weber en echtgenote, Chantfeur Utrecht.

J. A. H. Hekker,

Productieontw. Maanweg, Hartelijk dank, Ziekentroost, voor het prachtige bloemstukje.

VERVOLG VAN PAG. 2

eenkomsten op de eerste en derde maandagavond van iedere maand in de Kleine filmzaal. Als u te laat bent, kunt u achter het net vissen en als ik moet nabestellen is het meestal tegen hogere prijs. Komt u na een half jaar of langer tot de ontdekking, dat u bepaalde zegels niet heeft gehad, dan ben ik doorgaans uitverkocht en moet duurdurder inkoop. Van de dienseries van Suriname had ik er maar liefst 150 besteld, die binnen 14 dagen afgenomen waren. Gelukkig kon ik er nog wat van krijgen, maar ben daar al bijna weer doorheen.

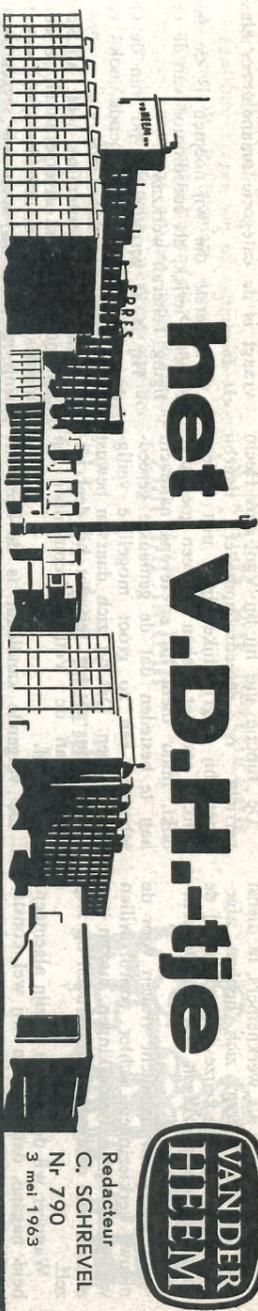
P. A. J. van der Loo.

Oplossing puzzel 98

1. tekengeld;
 2. inspectie;
 3. eensdeels;
 4. tapenok;
 5. jaarrente;
 6. Eindhoven;
 7. reisorder;
 8. koperwiek;
 9. sierspeid;
 10. tractatie;
 11. expeditie;
 12. rinkelbom;
 13. armetradi;
 14. doorbraak;
 15. erfgenamt;
 16. esperanto;
 17. ledigang.
- De plaatsnamen zijn: Tieljerskerke en Nederhorst den Berg.

Prijswinnaars

1. (f 15.—) P. C. Zeelenberg, 9410.
2. (f 10.—) J. H. v. Haastrecht, 3380.
3. (f 7,50) L. van Geest, 2330.
4. (f 5.—) R. H. A. M. van Engelen, U3300.
5. (f 5.—) M. J. A. Vink, f700.
6. (f 5.—) C. de Boer, 2441.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr 790
3 mei 1963

Waarde van de ondernemingsraad

De verkiezingen voor de nieuwe ondernemingsraden staan voor de deur, de kandidaten zijn gesteld en dit is nu wel een goed ogenblik om ons te bezinnen op de waarde van het instituut van de ondernemingsraad.

Zoals bekend verondersteld mag worden is de ondernemingsraad een na-oorlogse ontwikkeling, ontstaan uit het vooroorlogse instituut de bedrijfskern, waarvan alle leden, de voorzitter inclusief, werkmembers waren, die op regelmatige tijden met de directe van de onderneming, de werkgevers dus, om de tafel gingen zitten om hun wensen naar voren te brengen.

Bij de instelling van de ondernemingsraad ging men ervan uit, dat werkmembers en werkgever een gemeenschappelijk belang hebben in het welzijn van de onderneming en van allen, die daarin werkzaam zijn; vandaar dan ook dat de werkgever in de persoon van een directeur had en zelfs voorzitter van de ondernemingsraad is.

Heeft dit instituut tot nu toe bevredigend gewerkt en dat gebracht wat er van verwacht werd?

Een moeilijke te beantwoorden vraag. Alleen al omdat grote plaatselijke verschillen kunnen optreden door persoonlijke en ook wel historische bepaalde inzichten.

Een andere vraag is, of het bedrijf belang heeft in een goed functionerende ondernemingsraad. Het antwoord hierop kan alleen maar ja zijn. De vraag is alleen wat men onder een goed functionerende ondernemingsraad verstaat. De taken van de ondernemingsraad zijn bij de wet geregeld, maar wat nu eenmaal niet voor te schrijven is, is de geest waarin ze deze taken moet verrichten. De ondernemingsraad behoort in de allereerste plaats een positieve instelling ten opzichte van het bedrijf te hebben en het is de plicht van al haar leden en in het bijzonder van de voorzitter de problemen, die zich voordoen, in een positieve geest te behandelen. Slechts dan kan de ondernemingsraad waarde voor het bedrijf hebben.

Men moet de waarde van een ondernemingsraad niet afmeten naar het aantal spectaculaire veranderingen, waar min of meer hoogdravende onderwerpen aan de orde gesteld worden, doch veelmeer naar het vele wijzere werk dat in de commissies verricht wordt, waar steeds gewerkt wordt aan het wegemen van veel wanbegrip en die een belangrijke bijdrage leveren aan de verbetering van de communicatie in het bedrijf. Van bijzonder groot belang is, dat de leden zich redragen voelen door degenen, die hen als lid aangewezen hebben en er kan niet genoeg de aandacht op gevestigd worden, dat de ondernemingsraad een levend orgaan in de bedrijfs-gemeenschap moet zijn.

Ik hoop, dat de kandidaten, die straks het personeel in de ondernemingsraad zullen vertegenwoordigen, dit duidelijk voor ogen zullen houden; het zal de plaats van de ondernemingsraad in het bedrijf ten goede komen.

Ir P. G. Zaafter.

HOE U MOET KIEZEN

Wij gaan u nu niet vertellen wie u bij de verkiezing van de Ondernemingsraad Maanweg op 10 mei a.s. moet kiezen. Dat is een zaak die u zelf uitmaakt. Wel geven wij u hieronder enkele aanwijzingen om een viertal van de verkiezing te garanderen.

1. Om te mogen kiezen moet men op 1 januari 1963 minstens 21 jaar oud en minstens een jaar in vaste dienst zijn. (Als u mag kiezen staat uw naam op de lijstgen gepubliceerd in de kantines).
2. U wordt via uw chef, baas of tijdschrijver opgeroepen om naar de plaats te komen waar u uw stem kunt uitbrengen. Wenselijk is dat u aan die oproep onmiddellijk gevolg geeft.

Om het u zo gemakkelijk mogelijk te maken, zal de Kiescommissie op 4 plaatsen na elkaar stembureaus inrichten en wel:

- a. in de hal van het Telco-gebouw;
- b. in het leslokaal van de Gereedschapmakerij;
- c. in de koffiekamer van de Kastfabriek;
- d. Dienst hoofdgebouw.

Bij de telefonische oproep die u via uw chef, baas of tijdschrijver krijgt, wordt tevens opgegeven op welke van deze 4 plaatsen u zich moet melden.

3. U krijgt 3 stembiljetten voor elke groep een; op elk biljet staat aangegeven over welke groep het gaat. De drie groepen zijn:

- a. duftroers en niet toezichthoudende weelkonnens;
- b. maandloners klasse 1 t/m 6;
- c. maandloners klasse 7 en hoger.

Volgt precies de aanwijzingen op die op elk stembiljet staan vermeld, anders wordt uw stembiljet ongeldig verklaard.

5. Iedere kiesgerechtigde krijgt voor het stemmen 1 periode verlof rekening fabrik.
6. De Kiescommissie begint direct na afloop van de verkiezing met het tellen van de stemmen in de kamer van de heer Van Duren, Personeelszaken.

De officiële uitslag wordt maandag 13 mei a.s. bekendgemaakt.

8. Degeenen die hun functie buiten het complex Maanweg uitoefenen (medewerkers van de Technische Dienst e.d.) alsook zij die langdurig ziek zijn, krijgen tijdig voor de verkiezing de stembiljetten thuis gestuurd. Willen zij hun stem uitbrengen — en daar rekenen wij op — dan moeten zij zorgen dat hun stembiljetten uiterlijk op de verkiezingsdag voor 17.00 uur in het bezit van de secretaris van de kiescommissie zijn; stembiljetten die na dit srip binnenkomen tellen reglementair niet mee met de uitslag.

Bijzonder nummer

Dit nummer is een bijzonder nummer en wel om twee redenen. De redactie heeft 4 pagina's van dit 6 pagina's tellende nummer beschikbaar gesteld voor kandidatenstellers bij de Ondernemingsraadverkiezingen om hen in de gelegenheid te stellen hun visie op het werk van de ondernemingsraad te geven, terwijl zij daarnaast in de gelegenheid waren hun kandidaten aan te bevelen. Wij vinden het erg prettig dat van dit aanbod door de kandidatenstellers ruimschoots gebruik is gemaakt. Wij stellen het erg op prijs dat de voorzitter van onze Ondernemingsraden, ir P. G. Zaafter, ook bereid is gevonden zijn visie op de belangrijke taak van de Ondernemingsraad te geven.

Verder vindt u in dit nummer verslag en foto's van de viering van het eerste Iustrum van ons Mannenkoor.

Wellicht zult u als werknemers, in dienst van Van der Heem, zich hebben afge- vraagd op wie de keuze zal vallen bij de aanstaande verkiezingen van de Ondernemingsraad.

Wij willen uw aandacht vragen voor de nieuwe verkiezingen, echter vooral willen wij graag enige opmerkingen maken ten aanzien van de ondernemingsraden op zich zelf.

Wanneer wij de situatie in zijn algemeenheid nagaan, dan moeten wij wel constateren dat er diverse vormen van ondernemingsraden bestaan.

Zo kennen wij onder andere onderne-

Voor CNV en KAB is het ernst met de verkiezingen

mingraden die uitgesproken de advocatenrol spelen. De tweede vorm die ook voor- komt is de ondernemingsraad die slechts gebruikt wordt als communicatiekanaal.

Beide vormen beantwoorden niet aan het doel van de ondernemingsraad. Een ondernemingsraad moet gezien worden als een adviesorgaan met een geheel zelfstandige functie in de onderneming.

Natuurlijk kan het voorkomen dat een ondernemingsraad in enkele gevallen wel eens bemiddelend moet optreden in het belang van een enkele werknemer.

Dat recht willen wij de ondernemingsraad niet ontnemen.

Daarvan wordt ook bij Van der Heem gebruik gemaakt en als wij iets schrijven over de ervaringen die zijn opgedaan met ondernemingsraden, welke in de afgelopen jaren bij Van der Heem hebben bestaan, dan moeten wij constateren, dat de leden van die raad als volwaardige gespreks- partners rond de tafel zaten en dat de OR als overlegorgaan is opgetreden.

Uitgangspunten bij dit werk moeten steeds zijn: goed overleg en goede samenwerking dat is de reden waarom de confessionale organisaties, aangesloten bij de KAB en CNV, van harte meedoen wanneer een beroep op hen wordt gedaan om kandidaten te stellen.

De leden van de organisaties ontvan- gen door hun lidmaatschap een uitvoerige stroom informaties over divers belang- rijke vraagstukken.

De daarin behandelde onderwerpen hebben betrekking op loon en andere arbeidsvoorwaarden, sociale verzekeringen, veiligheid, loontechnische vraagstukken, economisch-financiële vraagstukken en tenslotte voorlichting over het arbeids- recht.

Met deze wetenschap kunnen zij tij- dens de gesprekken met uw directie de zaken met een geteegen kennis beoordelen en vandaar ook dat wij een ernstig be- roep op u doen uw stem uit te brengen op de kandidaten die door KAB en CNV zijn gesteld.

Wij willen nu nog enige woorden wij- den aan enkele kandidaten zelf en willen daarbij beginnen met u iets te schrijven over de heer J. H. Ardaseer.

Hij is thans lid van de Ondernemings- raad en hiertoe is hij eveneens vertrou- wenslid van de KAB.

De functie die hij bij Van der Heem verricht is gereedschappmaker; daarbij moet hij begripelijkwijze niet alleen denken aan het maken van een goed pro- dukt, maar dient hij er tevens aandacht aan te besteden dat de gemakke gereed- schappen een zo groot mogelijke veilig- heid hebben. Dat hij zich daarvan bewust is, blijkt ons uit het feit dat hij deel uit- maakt van de Veiligheidscommissie in het bedrijf.

De volgende kandidaat is de heer M. C. H. v. d. Anker.

Daarover is iets meer te vertellen, niet alleen dat hij magazijnmeester is in het gereedschappagazijn van de montageaf- deling of dat hij als goed zanger deel uit- maakt van het Van der Heem's Mannen- koor. Op zich zelf natuurlijk belangrijke zaken.

Als vertrouwenslid van het CNV maakt hij nu deel uit van de Ondernemingsraad en vertegenwoordigt de Ondernemingsraad in de commissie Jeugd zaken. Een functie die weer voortvloeit uit zijn vrijtidsbe- steding. Die besteding ligt op het vlak van het jeugdwerk.

De heer D. A. Koemans heeft een be- langrijke functie in een van de magazijn- men van de afdeling die het laatste jaar in grote belangstelling staat. De Telco ondergaat een grote uitbreiding hetgeen ook merkbaar is voor de heer Koemans. Naast zijn drukke werkzaamheden bij Van der Heem heeft hij toch nog tijd beschikbaar om aandacht te besteden aan het werk van zijn organisatie, die aan- gesloten is bij de K.A.B.

De heer J. Haasdijk, die jarenlang lid is geweest van kern en ondernemingsraad, is de vierde kandidaat in de rij die wij aan u voorstellen.

Zijn functie is gereedschappmaker. Hij heeft zitting in het bestuur van de Afde- lingskas.

In zijn vrije tijd is hij actief medewer- ker in de kring van het CNV.

De heer L. P. Learbuch is de derde gereedschappmaker op de lijst der gestelde kandidaten.

Hij is vertrouwenslid van de KAB, maar dat niet alleen. In zijn vrije tijd verricht hij ook nog veel werk voor zijn politieke partij en dat hij daarbij is opgevallen blijkt uit het feit, dat de heer Learbuch lid is van de Gemeenteraad te Leidschen- dam. Namens de Ondernemingsraad maakt hij deel uit van de Huisvestingscommissie. Om de rij van de groep uur- en week- loners te besluiten, noemen wij de heer J. Dijk.

Hij is werkzaam als gereedschappmaker in de afdeling Telco en maakt deel uit van een organisatie, aangesloten bij het CNV.

Behoudens deze zes genoemden zijn er nog meer kandidaten gesteld. Hierover is begripelijk nog veel te vertellen. De een heeft op dit terrein en de ander op een ander terrein kwaliteiten, die zeker de aandacht waard zijn, maar wij zullen er op dit moment niet dieper op ingaan.

Bij de keuze van de kandidaten dienen wij rekening te houden met de kwaliteit van de Ondernemingsraad van belang zijn. Vandaar ook dat wij duidelijk kun- nen stellen:

Als u uw stem uitbrengt op hen, die op deze lijst voorkomen, dan gaat uw stem niet verloren. Zij zijn uw vertrou- wen waard.

Geef daarom uw stem aan KAB of CNV en u stemt tevree.

De volgende groep die uw aandacht

vraagt is de categorie maandloners klasse 1-6.

De eerste die wij noemen is de heer P. ten Pierick, als coördinator van de ves- tiging Teheran werkzaam.

Hij is al geruime tijd lid van de On- dernemingsraad en zodoende ook ver- trouwenslid van het CNV.

Binnen de onderneming heeft hij naast zijn normale werk diverse taken in com- missies: commissie arbeidszaken, bestude- ring meriti-ratingsysteem en secretaris ta- riefcommissie. Hij is secretaris van de Ondernemingsraad Maanweg en lid van de COR.

Niet alleen in commissies binnen maar ook buiten de onderneming verricht hij werk. Zo werd hij tijdens een algemeen vergadering van zijn organisatie benoemd in de commissie Belangstelling leden. Voorts heeft hij nog zitting in het Af- delingsbestuur ter plaatse.

De heer W. J. Zegers, voor velen niet onbekend, is vertrouwenslid van de KAB. Zijn dagelijks werk bij Van der Heem is het leiding geven in de afdeling Plaat- bewerking.

Voorts is hij lid van de Ondernemings- raad.

Door zijn langdurige ziekte is hij niet volledig in staat geweest het werk van de OR te verrichten, maar zijn grote belang- stelling bleef er steeds naar uitgaan.

Nu hij gelukkig weer gezond is, kan

moeten aanbevelen.

Tenslotte vragen wij uw aandacht voor de heer W. P. Bosman, die namens de technici is voorgedragen als kandidaat.

Hij is werkzaam op het bedrijfsbureau Telco, in de functie werkvoorbereider.

Behoudens genoemde vier kandidaten treft u nog veel namen, zowel van vrou- welijke als van mannelijke werknemers op de lijst aan, aan wie u uw stem kunt geven. Wij verwachten dat u dit doet en niet zegt: **Nee, maar uw stem geeft aan KAB en CNV.**

De laatste groep die wij noemen zijn de maandloners klasse 7 en hoger.

Over de op deze lijst gestelde kandidaten zou veel zijn te schrijven. Wij willen ons slechts beperken tot enkele punten.

De heer M. C. Overduin, vertrouwens- lid van het CNV, is voor u geen onbe- kende.

Jarenlang is hij reeds in dienst bij Van der Heem en verricht daar nu de functie chef Mechanische afdeling Telco.

Hij is lid van de classificatiecommissie. Niet alleen door zijn kennis, welke hij bezit over het werk, neemt hij een belang- rijke plaats in bij Van der Heem, ook buiten de onderneming is hij niet onbe- kend. Als docent aan verschillende oplei- dingsinstellingen in- en extern de onderre- ming, geeft hij zijn kennis door aan jongere krachten, die straks het werk op

ANMB wil betrokken zijn bij beleid binnen het bedrijf

Een OR is belangrijk.

In een goed functionerende onderneming is een goede Ondernemingsraad onmis- baar. De ANMB, de grootste vakorgani- satie van Nederland, beschouwt de belan- gehandhaving van de werknemers binnen het bedrijf door middel van overlegorga- nen als een heel belangrijke zaak.

Terwijl vroeger bij de belangbeharti- ging het accent meer op de regeling van de arbeidsvoorwaarden (CAO) alleen lag, besefte de ANMB dat de werknemer ook nog andere belangen heeft, die binnen het bedrijf, onder andere de OR behartigd moeten worden.

Een OR, die op dit gebied „wat klaar kan maken“, dient samengesteld te zijn uit mensen, die voor hun taak berekend zijn en met de voorzitter van de raad op een behoorlijk niveau van gedachten kun- nen wisselen.

In het overleg in de OR komen soms heel ingewikkelde zaken aan de orde, die veelal een stukje specialistische kennis vereisen.

De ANMB maakt haar OR-leden sterk.

De OR-leden der vakorganisatie hebben hierbij het voordeel, dat zij altijd op hun bond terug kunnen vallen. Men kan nu eenmaal niet alles weten. De ANMB streeft er echter voortdurend naar om haar OR-leden goed toegerust in de vergaderin- gen van de OR te laten verschijnen.

In het lopende seizoen waren 50 OR- leden uit de belangrijkste metaal- en elek- trotechnische bedrijven een week lang bij- een om met elkaar over hun OR-werk van gedachten te wisselen.

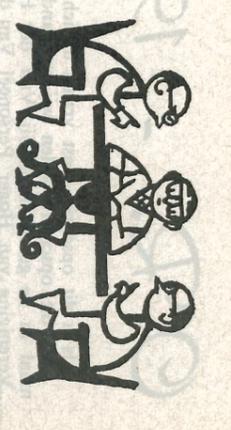
Datzelfde gebeurde in een aantal regio- nale bijeenkomsten van drie dagen, waarin 350 OR-leden verder werden geschoold.

Bovendien worden onze OR-leden regel- matig voorzien van documentatie via De Schalm (krakerblad ANMB). De Vakbewe- ging (krakerblad NVV) en onze documen- tatiebrochures (handelend over de behan- deling van het jaarverslag, het personeels- beleid, het overwerk enz.).

Is het, dit alles overziende, overdtreven te stellen, dat de kandidaten van onze bond beter beslagen ten ijs komen dan hun ongeorganiseerde collega's?

Georganiseerde OR-leden kunnen het stokje aan hun bond overgeven.

Het contact van de georganiseerde OR- leden met hun bond heeft trouwens nog

een belangrijk voordeel: Ook OR-leden zijn werknemers van Van der Heem N.V. Eenzaal alle andere werknemers zijn zij in zekere mate afhankelijk van het be- bedrijf. Daarom kan ook een OR-lid niet altijd al die zaken aan de orde stellen, die hij graag besproken zag. Voor de ge- organiseerde OR-leden is de zaak daarmee dan niet afgedaan.

Een districtsbestuurder ophellen is niet zo moeilijk. De districtsbestuurder kan, waar het overleg in de OR geen resultaat opleverde of de OR-leden door hun affan- kelijkheidspositie een zaak niet aan de orde konden stellen, het stokje van de OR overnemen.

Als de ongeorganiseerden in de OR geen resultaat boeken, dan is voor hen „de kous af“. Achter hen staat geen dis- trictsbestuurder, die het stokje overneemt. Dit alles geldt niet alleen de turfloons en de maandloners, klasse 1 t/m 6, in de raad. Ook voor de ongeorganiseerden on- der het hoger personeel is het „neen“ van de directie het laatste woord. Daarom ge- loven wij ook niet in een vereniging van personeel in één bepaalde onderneming. Ook het bestuur van een dergelijke ver- eniging is voor zijn positie afhankelijk van de directie.

De ANMB lijst 2.

De ANMB heeft bij de OR-verkiezingen ook nu lijst 2.

Onze kandidaten werden dus later in- gedrukt dan die van lijst 1.

De democratische weg is altijd een lan- gere. De ANMB stelde haar kandidaten- lijsten vast op een ledenvergadering.

Wij zijn er echter van overtuigd dat u bewust zult kiezen.

U begrijpt dat wij hopen dat uw keuze zal vallen op de lijsten van de ANMB.

Ook voor beampten.

Men denkt wel eens, dat de ANMB al- leen openstaat voor handarbeiders. Het lijkt ons daarom nuttig erop te wijzen, dat de Metaalbedrijfsbond thans ruim 13.000 beamptenleden telt en daarmee het groot- ste aantal georganiseerde beampten binnen haar geleiden heeft.

Deze 13.000 beampten zorgen ervoor, dat er in de ANMB ook ruim aandacht geschonken wordt aan beamptenbelangen. Vandaar dat ook de Van der Heem-be- ampten met een genust geweten bij de komende OR-verkiezing hun stem kunnen uitbrengen op de ANMB-lijst: Lijst 2!

genoemde onderwerpen vragen hebben ge- steld.

En zo ziet u... werknemers bij Van der Heem, dat de confessionale organisat- ties, die zich ervan bewust zijn dat de belangen van de werkgemers op de juiste wijze moeten worden behartigd, bij het bepalen van de kandidaten, diegenen naar voren hebben gebracht, waarop u uw stem kunt uitbrengen.

Als u op de kandidaten let, weet u dat uw stem uitgebracht op KAB en CNV telt voor twee.

D. Nederveen.

Van links naar rechts de volgende kandiden: J. van der Knaap, J. W. Reijndorp, A. A. C. Rijnhout, W. Andriessen, W. J. Zegers, mei, smit, Th. A. Oosterlaken, A. H. M. J. van der Lens, M. C. H. van den Anker, W. L. M. Min, P. P. de Tombe, G. Bergman, J. Haasdijk, P. ten Pierick, J. H. Ardaseer, L. P. J. M. buch, D. A. Koemans.

hij zich volledig geven voor dat werk en staat hij op de bres voor de belangen van de werknemers.

Diverse functies heeft de heer Zegers dan, ook namens de Ondernemingsraad verricht. Wij kunnen vooral noemen het- geen hij in de Ontspanningscommissie en de commissie arbeidszaken deed.

De heer G. Bergman is in functie als werkvoorbereider, afdeling Gereedschap- makerij bij Van der Heem, en maakt deel uit van het CNV.

Zijn naam staat nu voor het eerst op de lijst, maar wij menen hem bij u te

Als u dit opschrift leest vraagt u zich wellicht af: wat betekent dit?

Met dit opschrift willen wij uw aandacht vragen voor het feit dat voor de eerste maal in de geschiedenis bij Van der Heem N.V. een lijst ingediend wordt door de „Vereniging van Hoger Personeel Van der Heem“.

Alom in den lande heeft het hoger personeel de noodzaak ingezien zich te organiseren om mede te werken en te denken en verantwoordelijkheid te dragen ten aanzien van de werknemersproblematiek zowel binnen als buiten de onderneming.

Ook bij Van der Heem N.V. heeft het hoger personeel een vereniging opgericht. Bij deze vereniging hebben zich 70% van de leden van het hoger personeel aangesloten.

Hoewel de huidige verkiezingsprocedure (drievoudig-algemeen) niet veel mogelijkheden biedt dat een lid van een kleine groep gekozen wordt, wil de vereniging toch aan deze verkiezingen deelnemen, en wel om de volgende redenen:

a) zij vindt de ondernemingsraad een belangrijk orgaan binnen de onderneming; de plaats waar de directie en de personeelsvertegenwoordiging elkaar kunnen ontmoeten en vinden;

b) zij meent ook langs de weg der OR medeverantwoordelijkheid te moeten dragen voor het „wel“ en „wee“ van het bedrijf en haar werknemers;

c) zij meent kandidaten te kunnen stellen die hieraan actief kunnen medewerken. Dit artikel is niet alleen opgesteld om u ervan te overtuigen dat onze vereniging behalve haar eigen belangen ook de werknemersbelangen in breder verband ziet en weet te behartigen, doch wij willen hiernaede ook onze kandidaten aan u voorstellen.

De „lijstaanvoerder“ van onze zogenaamde „vrije lijst“ is de heer **W. Glimmerveen** — oud 42 jaar, werkzaam op de afdeling Productie-ontwikkeling.

Niet alleen zijn opbouwende arbeid gedurende 25 jaren in diverse bedrijven en de grote ervaring opgedaan in 16 jaren sociaal en kerkelijk werk hebben ons doen besluiten hem te kiezen als eerste kandidaat, maar ook de vele contacten met andere werknemers en de kennis van het sociale arbeidsterrein.

A. J. Frantzen.
B. A. F. van der Linden.

Als overige kandidaten stellen wij aan u voor: de heer **L. B. Margés** — oud 37 jaar, werkzaam op de afdeling Verkoop Nederland. Dertien jaren ervaring in de commerciële sector bij Van der Heem met de daarbij behorende vele personeelscontacten.

de heer **A. J. Frantzen** — oud 38 jaar, werkzaam op de afdeling Inkomende Goederen Controle. Is reeds 18 jaren in onze onderneming werkzaam, hoofdzakelijk op het gebied van arbeidstechniek en werkmethode-ontwikkeling. In deze periode heeft de heer Frantzen vele contacten gelegd met uur- en maandloonpersoneel en zijn hem uit dien hoofde sociale problemen bekend.

de heer **H. A. Verkuylen ing.** — oud 46 jaar, werkzaam op de afdeling Productiebuureau.

bureau. Door zijn functie en een 21-jarig dienstverband is de heer Punter een der meest bekende personen in „Utrecht“. Zijn jarenlange contacten met de Haagse bedrijven maken hem tot een all-round VDH-er.

Zoals hierboven reeds is gesteld bestaat een OR niet louter uit vertegenwoordigers van de diverse groepen die allen hun eigen standpunt of dat van hun groep gaan verdedigen, maar uit een aantal personen, die te samen, met de directie, allereerst „Van der Heem-ers“ zijn en positief willen medewerken om een stuk personeels- en bedrijfsbeleid te verwezenlijken.

W. Glimmerveen.

Wederzijds vertrouwen en het respecteren van elkaars inzichten zijn een vereiste daarbij.

Het niveau van een OR wordt niet alleen bepaald door het mee „willen“ praten, maar ook door het mee „kunnen“ praten. Dit mee „kunnen“ praten is niet in de eerste plaats een kwestie van opleiding, maar van bereidheid tot gesprek.

Just daaraan is de vrije lijst van de Vereniging van Hoger Personeel niet een lijst voor het hoger personeel alleen, maar ook voor u.

Op vrijdag 10 mei a.s. is het dus zover: dan maakt u uit wie in de komende drie jaren een deel van de belangen van uzelf en uw gezin gaan behartigen.

Voorwaar, het is geen simpele zaak een OR te kiezen in een tijd waarin het overleg tussen werkgevers en werknemers zo snel verandert.

Wij zijn er echter van overtuigd dat u door de inhoud van dit artikelte goed „gereedschap“ heeft gekregen om uw stem uit te brengen ten aanzien van de groep maandoners klasse 7 en hoger.

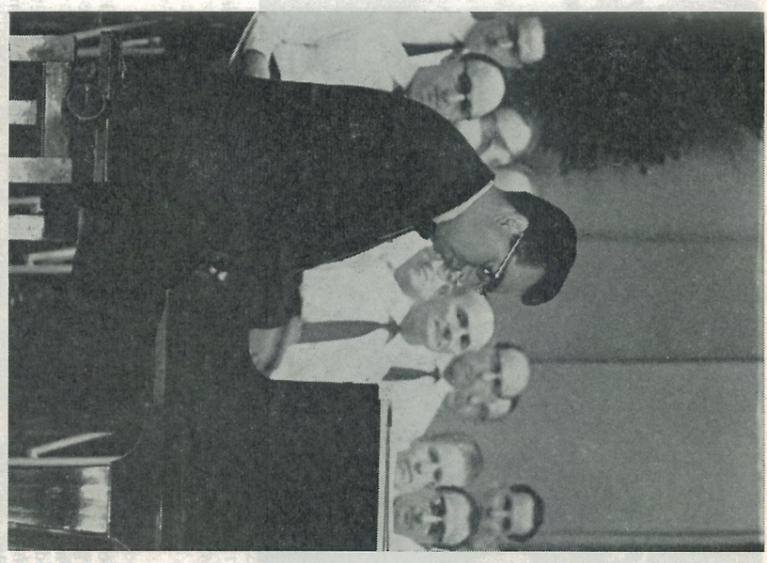
Het bestuur van de „Vereniging van Hoger Personeel Van der Heem“ is: **H. Bortoffs**, **drs. C. P. d'Haans**, **J. v. d. Linden**, **M. Schouten**, **Th. Lih.**

In bedrijf Utrecht stellen wij als kandidaten: de heer **B. A. F. v. d. Linden** — oude 41 jaar, werkzaam op de afdeling Fabrieksadministratie. De heer Van der Linden kent Van der Heem reeds 14 jaren; naast de goede bekendheid in de Utrechtse bedrijven is hij dé man van het Studeerfonds, en heeft hij uit vroegere tijden een goede ervaring als kernlid en jeugdleider.

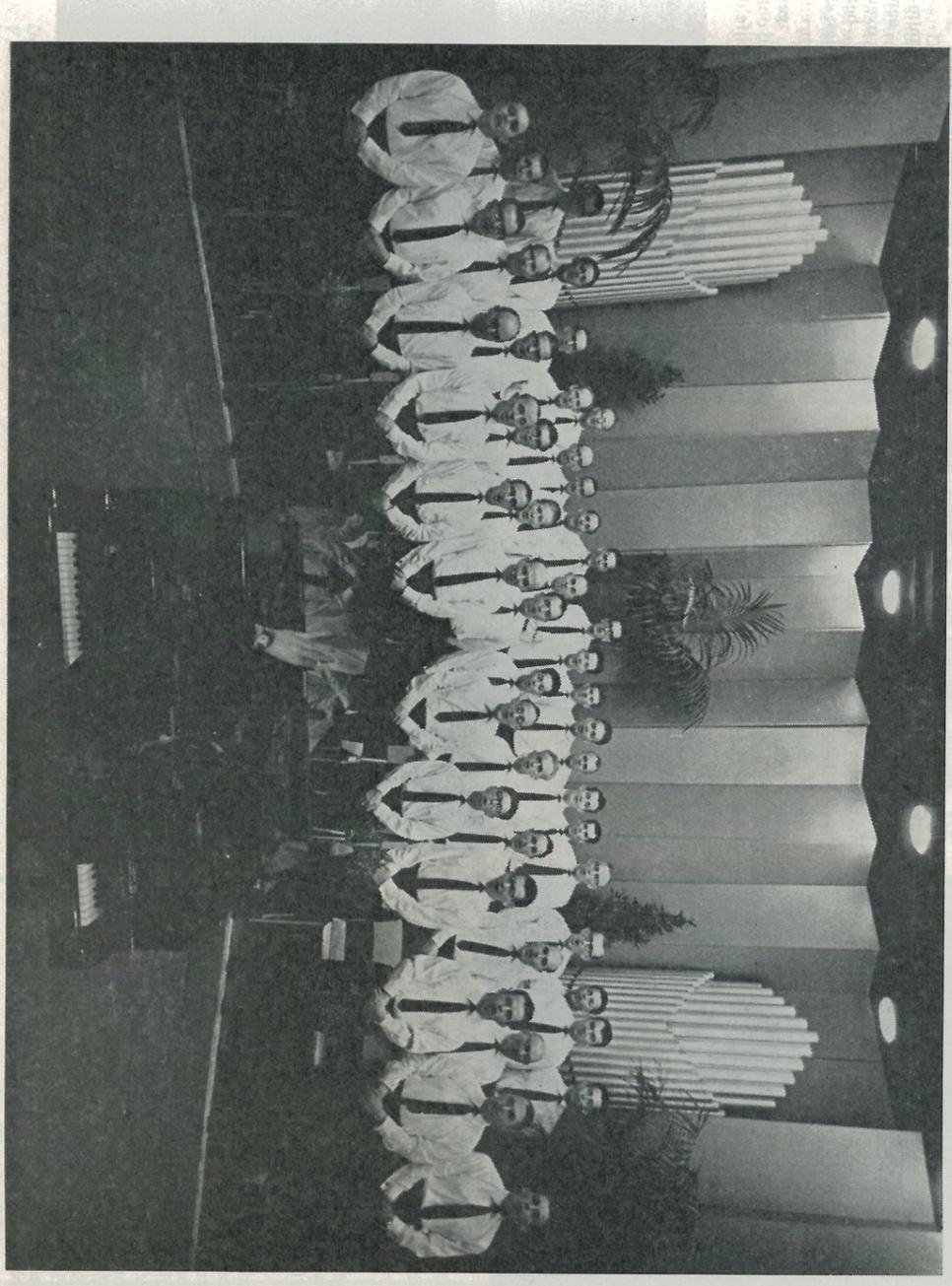
de heer **H. Punter** — oud 49 jaar, werkzaam op de afdeling Productie-

H. A. Verkuylen.
M. Zuydwijk.
L. B. Margés.

De dirigent Harry Holman improviseert.

LUSTRUMVIERING
VAN ONS
MANNENKOOR
STRELENDE

MANNENKOOR op z'n best

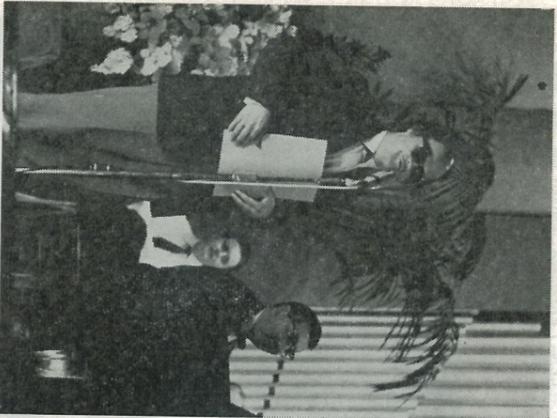
Een goede avond, een mooi programma en een enthousiast publiek waren de kenmerken van de Iustrunuitvoering van ons Mannenkoor op donderdag 25 april j.l.

Het Mannenkoor was deze avond op z'n best. Niet alleen omdat het de verschillende programmamannummers op uitstekende wijze vertolkte, maar ook omdat het enkele nummers bracht met solisten, terwijl deze solisten alleen ook nog enkele opera-aria's ten gehore brachten.

Het optreden van Jules de Corte na de pauze — van wiens liedjes men zich kan afvragen of het wel past in een programma van uitsluitend koorzang — bleek het uitstekend te doen.

Het was de eerste Iustrunavond van ons koor, dat eigenlijk in 1937 definitief werd opgericht, op welk moment de heer Harry Holtman bereid was de leiding van het koor op zich te nemen. De heer Holtman heeft dit al deze jaren gedaan en op deze avond hebben wij kunnen constateren tot welk artistiek niveau de dirigent het koor heeft kunnen brengen.

Zoals de heer Zaaijer in zijn openingswoord ook zei: een van de belangrijkste voorwaarden voor het bereiken van dit resultaat is de werkelijke prettige samenwerking tussen de koorleden onderling en met de dirigent. Daardoor heeft het koor dit artistieke niveau bereikt, terwijl het van ± 20 man in het begin tot nu 61 leden is uitgegroeid. Een opvallend punt in de samenstelling van het koor vond de heer Zaaijer dat Van der Heem-ers van verschillende rang en van verschillende afdelingen van ons bedrijf meezingen. De heer Zaaijer bood mede namens zijn collega's directeuren felicitaties aan en liet zijn gelukwensen vergezeld gaan van een prachtige bloemenmand.

Jules de Corte zingt met begeleiding van Harry Holtman het jubilerende Mannenkoor toe.

Bij een gelegenheid als deze willen wij graag een kleine opsomming geven van wat ons Mannenkoor in deze 5 jaar van zich heeft laten horen.

Naast optreden op de jaarlijkse bonte avonden werd medewerking verleend op nog andere Van der Heem-bijeenkomsten, zoals de jaarsluitingsbijeenkomst. Ook buiten Van der Heem vestigde het koor zijn goede naam met een optreden in het Verzorgingshuis Nieuw Heeswijk te Voorburg, Huize Zuidhoorn, te Rijswijk, het Zeehospietum te Kijkduin en het Gooids Kinderziekenhuis te Blaricum. Een belangrijke erkenning voor de kwaliteiten van het koor lag in het feit dat het voor de NCRV microfoon werd uitgenodigd, zo-

Frans de Zeeuw en Christine Sokolowska met Mannenkoor in de aria „Sta benedictio“ uit La forza del destino van G. Verdi.

dat in mei 1962 ons koor door de radio te beluisteren was. Een nog grotere verassing voor de koorleden was het toen de NCRV hun de gelegenheid bood op nieuw opnamen te maken, samen met het Promenade-orkest onder leiding van Benedit Silbermann. De uitzending door de radio van deze opnamen heeft nog niet plaatsgevonden.

De jubileumuitvoering werd opgeleust door de solisten Christine Sokolowska, sopraan — een ervaren operazangeres, die regelmatig is opgetreden o.a. in de Metropolitan Opera te New York — en Frans de Zeeuw, bas, verbonden aan de Nederlandse Opera.

Beide solisten brachten met pianobegeleiding enkele bekende opera-aria's, waarvan de vertolking door het publiek hoog werd gewaardeerd.

Het is voor het koor ongetwijfeld 's amateur een eer met elk van de solisten afzonderlijk, alsook met beide solisten een aria te mogen zingen. Opvallend waren de zangkwaliteiten van Christine Sokolowska, die dan ook voor haar optreden met een ovationeel applaus werd bedankt.

De voorzitter van het koor, de heer G. S. Jonkman, bood haar een boeket bloemen aan.

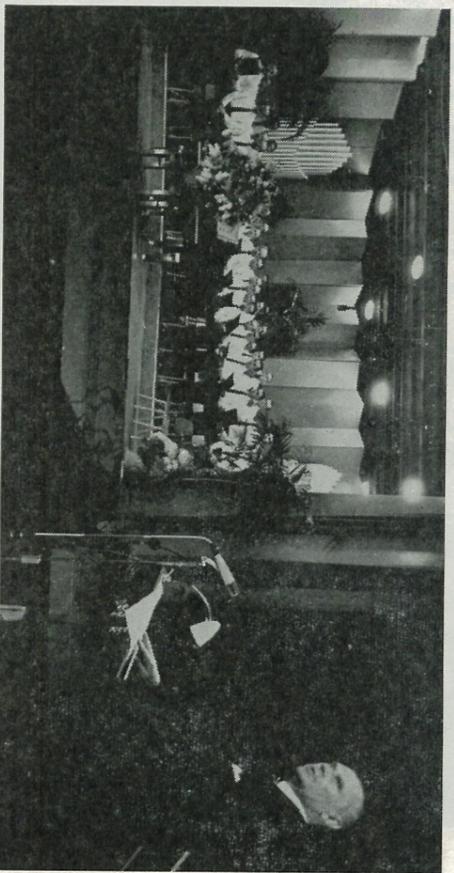
In het begin noemden wij al even het optreden van Jules de Corte met zijn praatjes en liedjes, die zoals altijd zeer werden gewaardeerd. Zijn optreden besloot hij met een speciaal voor het Iustrun van het koor geschreven jubileumlied, dat zeer in de smaak viel bij het publiek en vooral bij de koorleden.

Voor de pauze na enkele koornummers speelde Harry Holtman eerst een Improromptu van Chopin en ging toen over tot improviseren, waarbij ten volle het kunnen van de heer Holtman als pianist tot uitdrukking kwam.

Een in alle opzichten volkomen geslaagde Iustrunuitvoering, waarop ons Mannenkoor en zijn dirigent ongetwijfeld met genoegen zullen terugzien.

Gelukwensen ontving het koor nog door middel van een telegram van mevrouw Van der Heem.

Mannenkoor en dirigent: van harte geluk gewenst met de bereikte resultaten en wij horen nog wel meer van u.

Ir. P. G. Zaaijer feliciteert het Mannenkoor en biedt een bloemenstuk aan.

het V.D.H.-tje

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 791
10 mei 1963

VANDER HEEM

CAO HANDARBEIDERS GETEKEND

Enige tijd geleden maakten wij bekend dat onze nieuwe CAO handarbeiders is goedgekeurd en u heeft het resultaat van de vernieuwing ook persoonlijk reeds onderhouden in de hogere lonen die nu al enkele weken van kracht zijn. Het is namelijk gebruikelijk dat als de bij de onderhandelingen betrokken partijen overeenstemming hebben bereikt en de overheidsinstanties het contract hebben goedgekeurd er meteen uitvoering aan wordt gegeven. Zuiver formeel zou gesteld kunnen worden dat het contract pas van kracht is als partijen het hebben getekend.

Dit tekenen nu vond vrijdag 3 mei j.l. plaats in ons hoofdkantoor in Den Haag. Ir. P. G. Zaaijer, die de overeenkomst voor Van der Heem N.V. tekende, heette hier welkom van de ANMB de heren I. Baart, voorzitter, C. de Hay, algemeen secretaris, H. J. W. Koudijs, penningmeester, van St. Eloy de heren P. Brunsel, voorzitter, J. F. M. Grasso, secretaris, A. P. H. van den Boon, penningmeester, van de CMB de heren H. Peters, voorzitter en J. de Graaff, secretaris. De heren zouden namens de 3 onderhandelende werkmembersorganisaties het contract ondertekenen. Verder waren nog aanwezig de bestuurders van de werkmembersorganisaties die de onderhandelingen hebben gevoerd: van de ANMB de heren Burgerion en Martijn, van St. Eloy de heer Van der Heijden en van de CMB de heer Nederveen.

De Algemeene Werkgeversvereniging, de werkgemersorganisatie waarbij Van der Heem is aangesloten, was vertegenwoordigd door mr. A. M. Boon. Bij de onderhandelingen altijd aanwezig geweest zijnde, waren ook de heren Van Duren en Schrevel van Personeelszaken getuige van de ondertekening.

In zijn welkomstwoord memoreerde de heer Zaaijer dat de onderhandelingen niet erg emotioneel waren geweest; uiteraard waren er op bepaalde punten verschillen in opvatting, maar deze waren tijdens de onderhandelingen tot beider tevredenheid opgelost. De „strijd“, aldus de heer Zaaijer, is ergens anders gestreden, namelijk bij de onderhandelingen voor de CAO Groenmetalenindustrie. Door dit alles hebben de besprekingen bij Van der Heem langer geduurd dan noodzakelijk was. Vandaar dat wij blij zijn dat

De collectieve arbeidsovereenkomst voor de handarbeiders van Van der Heem N.V. wordt getekend. Van links naar rechts: Ir. P. G. Zaaijer, mr. Boon, Zondervan, Burgerion, Martijn, De Hay, Baart, Koudijs, Peters, De Graaf, Van den Boon, Grasso en Brussel.

onze CAO iets later zal afllopen dan de CAO Groenmetaal.

De heer Zaaijer ziet in het hebben van een eigen CAO het voordeel van het erin kunnen verwerken van typisch eigen zaken. Persoonlijk vindt de heer Zaaijer de CAO belangrijk doordat hij zelf de onderhandelingen heeft gevoerd, waardoor hij zich des te beter in de materie kon verdiepen.

Vervolg pag. 4 kolom 3

IN MEMORIAM A. KLINGE

Vrijdag 3 mei bereikte ons het droeve bericht dat onze medewerker de heer A. Klinge op 1 mei in de ouderdom van 62 jaar was overleden.

Hoewel hij reeds enige maanden ziek was, werden wij toch door dit bericht verrast. Op ziekenbezoek kregen wij niet de indruk dat onze vriend Klinge niet meer in ons midden zou terugkeren.

Deze accurate en plichtsgetrouwe werker heeft het wel en wee van de ENAF sinds het ontstaan in 1945 meegemaakt. De heer Klinge was belast met de verzending van de Solex. Hij heeft ervoor gezorgd dat een half miljoen op tijd bij de dealers arriveerde.

In de middagpauze gaf hij menigmaal een politieke of filosofische uiteenzetting die gepaard ging met humor en deegelijkheid. Wij verliezen in hem een rustige en gedegen werker.

Onze deelneming gaat uit naar zijn vrouw en zonen. Moge hun de kracht worden gegeven dit ongetwijfeld grote verlies te dragen en te boven te komen.

Wij zullen de beste herinneringen aan Klinge bewaren.

Hij ruste in vrede.
G. Th. de Cates.

DROOGTE EN ONZE TUIN

Het klinkt wat vreemd, dat maar toeh moeten we constateren dat het aantal personeelsleden dat een eigen (bloemen) tuinje bezit, de laatste jaren is toegenomen. Dit komt allereerst omdat wij een fabriek in Sneek hebben gekregen, maar ook omdat de medewerkers van onze Haagse bedrijven en van onze fabriek in Utrecht vaak gedwongen worden woonruimte buiten de steden te zoeken.

Elke tuinbezitter wordt ieder jaar geconfronteerd met enige droge perioden. In die dagen is sproeien met leidingwater noodzakelijk, vooral voor het grasgazon, waarvan de wortels slechts een maximale diepte van 20 cm bereiken.

Elke plant moet nu eenmaal om in leven te blijven water uit de grond kunnen opnemen. In de herfst en winter gebruiken de planten zeer weinig water. De neerslag in deze periode heeft dan geen betekenis voor het leven van de planten, en de regen zal dan ook vrijwel geheel door de bodem worden opgenomen. Juist in de groeiperiode van de plant — in het vroege voorjaar dus — is de grond daardoor verzadigd van water. Gedurende de periode van april tot half september verdampert er echter:

- bij heet en droog weer 25 à 30 mm per week;
- bij normaal droog weer 20 mm per week;
- bij koud en nat weer 10 à 15 mm per week.

De betrekkelijk geringe verdamping betekent dat men niet te gauw moet sproeien. Zo moet er bijvoorbeeld voor het grasgazon 40 mm water aanwezig zijn. Toch behoort men pas water toe te voegen als dit getal gehalveerd is. Gaat men sproeien dan moet men zoveel water toevoegen tot het getal 40 weer bereikt is. Per tijds-eenheid kan men niet te veel water toevoegen omdat de indringingsminder van de grond beperkt is. Bij onze meestal kleine tuinen betekent dit dat een sproei-beurt met een goede tuinsproeier minstens twee uur moet duren.

Het sproeien van de tuin met de hand is voor de tuin en het gazon alleen maar nadelig en dus waterverspillend. Door dat men veel te weinig water toevoert (en dikwijls nog met veel te grote druppels, waardoor de grond dichtstaat) gaat de wortelingsdiepte van de planten afnemen en worden de planten nog veel drooiger gevoelig. Ook het tijdstip van zo'n minstens twee uur durende besproeiing is van groot belang. Het beste zou zijn in de zeer vroege ochtend, voor de zon de aarde heeft beschonen, om praktische overwegingen moet men dan maar kiezen s'avonds laat.

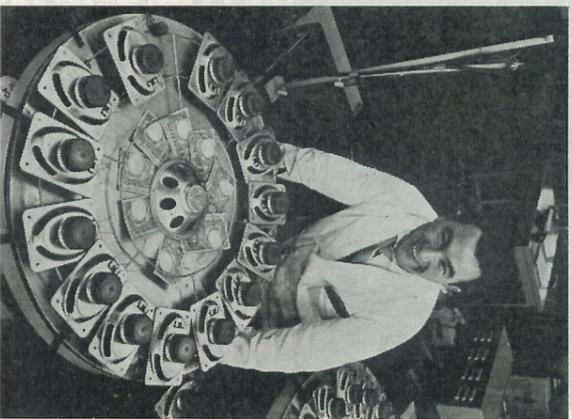
Vaak is dit ook door het plaatselijke waterleidingbedrijf bindend voorgeschreven om te voorkomen dat men tuinen gaat besproeien op het moment dat in de huizen een maximale behoefte aan water ontstaat.

Het nut van tuinbesproeiing kan aanmerkelijk worden verhoogd door juiste aanleg en doelmatig onderhoud van de tuin en het gazon. Daarbij dienen de volgende richtlijnen in acht te worden genomen:

- Het verdient aanbeveling het gras in het voorjaar en gedurende de zomer tenminste eenmaal per week te maaien en wel vóór het sproeien; een kortgehouden grasmat groeit uit tot een dichte en vaste grasmat die minder water verbruikt.
- Het is gewenst dat na het maaien het afgesneden gras op het gazon blijft liggen. Bij een gazon dat goed kort wordt gehouden is dit vrijwel niet zichtbaar.
- Het verdient aanbeveling het gazon geregeld en op doelmatige wijze te mesten.
- Het is noodzakelijk dat onkruid geregeld wordt verwijderd. Voor diegenen onder onze lezers die "alles" over tuinsproeien willen weten wordt verwezen naar de 15 bladzijden tellende brochure: Handleiding voor de Waterleidingbedrij-

ven te gebruiken als richtlijnen bij de voorlichting van waterverbruikers met betrekking tot het doelmatig besproeien van tuinen.

Men kan deze betrekken door f.2. — te storten op postrekening nr 529295 ten name van de Keuringinstantie voor Waterleidingartikelen (KIWA) te den Haag. N. W. Lagendijk.

Slijf wijs het

De conshouder die op het middelen van het plateau ligt bracht het geld op dat er omheen is geschikt. Dit was voor de heer G. Willemsse een reden om een buitengewoon vrolijk gezicht te trekken. Hij viert namelijk voor een aaneenschakende partij conshouders een bestemming en voortaan hiermee ook nog productieve stagen. Dit idee bracht de heer Willemsse maar liefst f 200,— op; een prachtig resultaat.

Hoe ontstaat

Wijnen president Roosevelt zei van Winston Churchill, dat deze staatsman dagelijks ontelbare ideeën had, waarvan zeker twee bruikbaar waren. Procentgewijze was dat niet veel, maar toch blijkt het voldoende om er aanzienlijk toe bij te dragen een oorlog te winnen. Vanzelfsprekend kan men zich afvragen hoe een idee ontstaat.

een idee

Over het algemeen zal men de „grondstoffen" voor zijn ideeën moeten zoeken in het eigen werk. Nemen we als voorbeeld nu eens geen geweldig spectaculair geval.

De heer Van Kooi van de afdeling Kantoorinrichting Den Haag was het in de dagelijkse routine van zijn werkzaamheden opgevallen, dat diverse tekenkamers de rol-

len transparant tekenpapier, die zij van zijn afdeling betrokken, van hun oorspronkelijke breedte van 1,57 m. terugbrachten tot die van 80 cm. Dit om een handiger formaat te krijgen.

De heer Van Kooi ging op informatie uit. Daarbij bleek hem, dat de meeste tekenaars de voorkeur gaven aan tekenpapier van een formaat, dat overeen zou komen met de hoogte van hun tekenborden. Bij een breedte van 1 m. zou geen afval meer voorkomen, waarbij de heer Van Kooi er bovendien van uitging, dat tekenpapier van 1 meter breed wellicht goedkoper zou zijn dan dat van 1,57 meter. Het bekende gele formulier kwam er aan te pas en zo was idee 4767 geboren.

De Ideeëncommissie ont-

derzocht een en ander nauwkeurig en de heer Van Kooi bleek volledige gelijk te hebben. Handiger werken voor de tekenaars, geen afval meer en bovendien een besparing van enige honderden gulden per jaar. Het resultaat heeft men in het VDH-tje van 19 april j.l. kunnen lezen, de heer Van Kooi zag zijn idee gehonoreerd met f 20,—.

Men zal, na lezing van het bovenstaande, misschien wat verrast opkijken en vaststellen: „Ja, maar zulk soort verbeteringen kan ik in mijn werk ook wel vinden". Inderdaad, in een bedrijf als het onze liggen de ideeën vaak voor de hand. In de ingewikkelde machinerie van een bedrijfsaangelegd bedrijf kan degenen, die de werkzaamheden ontwerpt en er le-

ding aan moet geven, nu eenmaal onmogelijk op de hoogte zijn van de ontelbare details. Het hierboven aangehaalde voorbeeld laat dat ook wel duidelijk zien. Het is daarom van belang, dat ieder zijn taak van alle kanten beziet en mogelijke verbeteringen opspoor. De beloning kan hovenfien heel aantrekkelijk zijn.

Winston Churchill had tijdens de laatste wereldoorlog dagelijks vele ideeën, waarvan slechts enkele bruikbaar.

Onze Ideeëncommissie zal ook niet bij elk ingediend idee een felicitatiebriefje kunnen verzenden. Maar met zijn bruikbare ideeën won Sir Winston de strijd.

VEEL ANIMO VOOR KARTAVONDEN

Wat laat binnengekeken, en door het bijzondere vertezingsnummer wat blijven liggen, geven wij hieronder nog enkele indrukken van een in Utrecht gehouden bridegdrive en klaverjasswedstrijd rond de Pasdagen.

Bij de bridegdrive hebben de heren zich door de dames goed in de kaart laten kijken. Reeds in het begin was boot 7 met mevrouw kapl. Van Loevezijn — mevrouw Roep en ja. hr. Jan Panhuis in de running. Dat dit trio misschien mogelijke afstemmingen zijn van onze bekende Hollandse kruideniers bleek op een gegeven ogenblik toen hun boot „scheef" stond, doch zo dat geen „slappende" brideg er wakker van werd. Wat was het geval? De door hun veel veroverde vlaggen waren nefs onder de boot geleed doch dat was op een gegeven ogenblik wel wat te veel van het goede.

Er waren echter zeven boten in de eierrace; boot no. 1, aangevoerd door mevrouw kapl. Kramer met als helpers de heren Danvers en Besamusca, lag voortdurend in de „kaaplinie" doch entree en het voor de wind zeilen etc. vermocht niet boot 7 de wind uit de zeilen te nemen.

De andere vijf boten deden dan ook nog mee, maar wat kan men zich toch klein voelen als je daar als robuuste man eerst al die vrouwen naar voren ziet gaan om „hun prijzen" in ontvangst te nemen. Is het dan niet, of wél erg, om een mannelijke bridegtraan weg te pinken?

- Om u echter niet in het ongewisse te laten volgen hier de prijswinnaars (ik moet dit eigenlijk anders schrijven):
- 1 boot 7: Mevrouw kapl. Van Loevezijn — mevrouw Roep en helper J. Panhuis.
 - 2 boot 1: Mevrouw kapl. Kramer en helpers Danvers en E. Besamusca.
 - 3 boot 2: Heren v. d. Wal — v. d. Linden en E. Besamusca.
 - 4 boot 5: Heren Van Oosten — Van Engelen en Van Ingen.

- 5 boot 3: Heren Kramer — Buitenweg en Wester.
- 6 boot 6: Heren Ebbenhorst — Roep en Schaale (na tossing).
- 7 boot 4: Heren Van Loevezijn — Bul en (dit moet een vergissing zijn) mevrouw Wester.

Donderdag 11 april j.l. scharden zich de klaverjassers om de tafel om de jaarlijkse eierstag tot een goed einde te brengen. 48 klaverjassers bekeken elkaar dat het een lieve lust was. Wat de dames lukte bij het brideg, dat lukte nu de heren bij het klaverjassen; de dames kregen wat men noemt „geen voet aan de grond".

Bij het klaverjassen is het aardig dat je soms bij je eerste partij al kan zien of je in de prijzen valt en dat was ook nu het geval.

Maar de wedstrijd bestaat uit drie partijen, dus was het kaarten geblazen „met en zonder bij" om in het klaverjassargon te spreken.

Veel „pannen" werden er niet gemaakt, al speelde men verwoed. Want men speelt vaak zoals de kaarten vallen en daarom gingen dit jaar de prijzen naar:

1. hr. Cirkel (4879 pnt.); 2. hr. v. d. Berg (4848 pnt.); 3. hr. Mouten (4838 pnt.); 4. hr. Van Egdorn (4814 pnt.); 5. hr. De Klerk (4768 pnt.); 6. hr. De Kruik (4747 pnt.); 7. hr. Mulder (4716 pnt.); 8. hr. Anne de Groot (4650 pnt.); 9. hr. De Graaf (4607 pnt.); 10. hr. Van Overhagen (4575 pnt.).

Het waren sportieve avonden waarop een ieder met genoegen kan terugzien. D. Bottenberg.

Ziek melden bij de ENAF

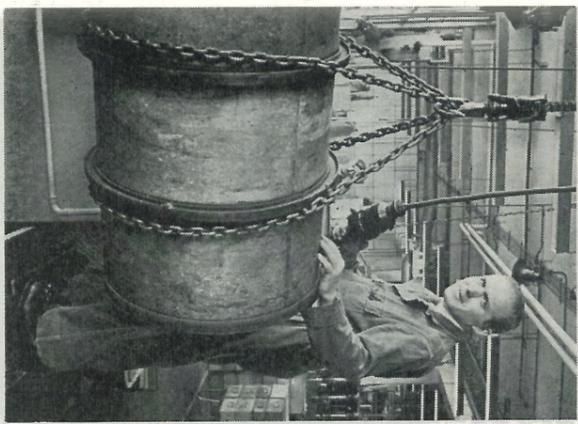
De ENAF heeft sinds kort een eigen kleine teleconcentrale gekregen met het nummer 980108. Vooral voor het ziek melden van werknemers is het noodzakelijk dit nummer te weten, opdat men niet zoals voorheen het nummer van Van der Heem draaft.

BIJWERKEN GEGEVENS KINDERBIJSLAG

Aangezien de eerste dag van een kwartaal beslissend is voor het aantal kinderen, waarvoor over dat kwartaal kinderbijslag kan worden verleend, moet elk kwartaal worden nagegaan of zich wijzigingen in het aantal kinderen hebben voorgedaan, welke van invloed zijn op de uit te betalen kinderbijslag.

Hoewel bij de beoordeling van het recht op kinderbijslag de meeste wijzigingen ons bekend zijn uit de administratie en uit de vragenformulieren, welke aan een aantal werknemers zijn uitgereikt, zijn wij voor enkele wijzigingen afhankelijk van de opgaven van de werknemers zelf.

- Behalve de wijzigingen, zoals verandering van adres, geboorte van een kind, overlijden van een kind, moeten de volgende veranderingen worden opgegeven:
1. Het opnemen in de huishouding van een pleeg- of stiefkind of het vertrek uit de huishouding van een pleeg- of stiefkind.
 2. Wanneer een kind, dat ouder dan 15 jaar doch jonger dan 27 jaar is, tussentijds onderwijs of een opleiding voor een beroep is gaan volgen of ziek of gebrekkig is geworden.
 3. Wanneer de echtgenoot in loondienst is bij een particuliere of overheidsinstelling.
 4. Het ontvangen van kindertoelage krachtens een andere regeling voor een of meer kinderen, voor wie aanspraak op kinderbijslag kan worden gemaakt. Wanneer zich onder de punten 1/4/m 4 omschreven gevallen en/of andere mutaties hebben voorgedaan, moet hiervan, voorzover dit nog niet is gebeurd, alsnog zo spoedig mogelijk aan de Loon- of Salarisadministratie kennis worden gegeven.
- Wanneer achteraf mocht blijken, dat door het niet opgeven van een wijziging of het verstrekken van onjuiste gegevens te veel kinderbijslag werd genoten, dan zal het te veel betaalde onmiddellijk en in zijn geheel kunnen worden teruggevorderd, terwijl hierdoor tevens de snelle uitbetaling ná afloop van een kwartaal in gevaar wordt gebracht.

De heer J. A. Heemskerk van de Draaierij te Den Haag is maandag 13 mei a.s. 12½ jaar in dienst van ons bedrijf. Wij wensen hem een prettige jubileumwensing toe.

Lege

POSTMAPPEN

niet opeten s'v

TERUGZENDEN

naar Postkamer

ROSEMARY SQUIRES en KENNY BAKER

zijn de solisten die zullen worden begeleid door het orkest van PI SCHEFFER in het NGRV-programma MUZIEK VOOR U op zaterdag 18 mei aanstaande.

De „jiff"-uitzending vindt plaats van 20.20 tot 20.50 uur. Belangstellenden moeten uiterlijk 20.05 uur in het Ontspanningsgebouw, Saturnusstraat 2, aanwezig zijn.

De extra HTM-bussen (lijn 30) vertrekken om:

19.45 uur van het Hollandse Spoor naar de Saturnusstraat; 21.00 uur van de Saturnusstraat naar het Hollandse Spoor.

Tot donderdag 16 mei zijn gratis toegangsbewijzen verkrijgbaar bij de afdeling Public Relations — toestel 522.

IVOK-groep deed goed examen

In een bijeenkomst in de filmzaal van het Ontspanningsgebouw te Den Haag werd op maandag 22 april j.l. aan 16 leerlingen van de IVOK-opleiding 1962/1963 het diploma uitgereikt. Twee leerlingen moesten voor een aantal vakken herexamen doen, terwijl één leerling door ziekte niet aan het examen had kunnen deelnemen.

Het was om allerlei redenen een erg prettige bijeenkomst. De heer K. J. van Duren, chef Personeelszaken, die de diploma's en cijferlijsten uitreikte, wees er te recht op dat een totaal van 19 leerlingen voor onze Interne Vakopleiding Kantoor tot nu toe het grootste aantal is dat in 1 jaar werd opgeleid, terwijl toch dit examen het 15de examen was dat werd afgenomen.

Nog een merkwaardig feit was dat geen enkele leerling zonder meebij het examen moest worden afgewezen. Dit betekent zowel voor leerlingen als voor de leider van de IVOK, de heer G. C. Koopman, een uitdrukkelijk compliment, welk compliment de heer Van Duren dan ook maakte.

De geslaagde jongens en meisjes zijn thans beter voorbereid op de verschillende werkzaamheden die hun op een modern kantoor als het onze wachten.

De heer Koopman wees er in zijn speech op dat er niet alleen nog veel meer te leren is, maar dat het ook sterk aan te raden is verder te studeren om een goede positie te bereiken. De heer Koopman memoreerde verschillende voorvallen uit de opleidingsperiode en besloot met de leerlingen dank te zeggen voor de vorm van samenwerking waarmee ieder naar eigen aard deze hele cursus tot een succes had gemaakt.

Geslaagd zijn:

de dames W. A. Bogerd, B. J. C. Franzen, C. M. A. van Hal, I. E. Thissen, J. van Welbergen, F. E. M. Wittenman en de heren S. H. Bennink, G. J. Bliak, R. E. G. Dorsman, W. van der Harst, H. K. Olma, B. A. J. Roebarg, J. Sala, P. Stijl, G. A. J. van der Toorn, L. H. M. Valk, H. C. Weiss.

Oplossing puzzel 99

Het toevertrikt had vele mogelijkheden; meer dan drie. Hieronder geven wij u 3 oplossingen.

1	15	14	4	1	8	13	12
2	6	7	9	14	11	2	7
3	10	11	5	4	5	16	9
4	3	2	16	15	10	3	6
5	16	3	2	13			
6	5	10	11	8			
7	9	6	7	12			
8	4	15	14	1			

Prijswinnaars

1. (f 15-1) F. J. Steetzel, 2332.
2. (f 10-1) J. Buummans, 3360.
3. (f 7.50) P. M. H. Steyger, 2531.
4. (f 5-1) J. Dijkstra, 1554.
5. (f 5-1) G. v. d. Kleij, 2531.
6. (f 5-1) C. Fraterman, 2121.

Op de afdeling Productie-ontwikkeling Maanweg werkt de heer J. R. Kraan. Maandag 13 mei a.s. ziet hij terug op een 12½-jarig dienstverband, met welke feit wij hem hierbij gelukwensen.

Felicitaties voor C. Perlee

Een hulding van een werknemer die 25 jaar in dienst is betekent met vrouw en kinderen bijeen zijn in de kantine van de Kastenfabriek, waar chefs, collega's en vrienden hebben plaatsgenomen en dan samen luisteren naar waarderende woorden van verschillende sprekers. Ter verhoging van de feestelijkheid zijn er de corsages en een boekje bloemen voor jubilaris en familie en vaasjes bloemen op de tafeltjes. Er is natuurlijk ook een fotograaf die alles vastlegt voor 'later' en er zijn cadeaus.

Het was 25 april de heer C. Perlee die de belangstelling genoot.

Zijn vrouw en zoon Charles waren meegestroomd. Al pratende wisten de heren N. W. Lagendijk, J. A. Toole, K. J. van Duren, A. F. Spiess en R. Leefma een beeld te geven van 25 jaar Perlee bij Van der Heem, waardoor men de man zag die bereid is voor anderen iets te doen, die iets weet te versterken, die een kritische maar toch positieve kijk op de gang van zaken heeft, een man met twee rechterhanden, op deze dag een man twee zilveren handen.

Al enkele malen hadden sprekers toesprekingen gemaakt op cadeaus die in ume chambre séparé waren opgesteld. Einde-lijk was het moment daar dat de heer Perlee te zien kreeg welke blijvende herinneringen men hem had toegedacht: een elektrische klok, TL-verlichting en pompje voor zijn aquarium (waarvan de zo noodzakelijke kalmerende werking moet uitgaan), een scheerapparaat met londeuse en een portemonnaie.

Iedere jubilaris weet dat hem wat te wachten staat, maar zoals de heer Perlee in zijn dankwoord zij, dit is in één woord fantastisch.

Aan allen, die mijn 12½-jarig jubileum tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt, bring ik mijn hartelijke dank. Ook dank ik de directie, mevrouw Reimink, chef, bazen en collega's, voor de prachtige cadeaus en bloemen die ik bij deze gelegenheid mocht ontvangen. Met, G. M. Ten Have, Spoelenfabriek.

Diverse mededelingen

Kwartaalrekening loon.

Personeel met uur- of weekloon maken wij erop attent dat de afrekening over het 1e kwartaal 1963 zal worden uitbetaald tegelijk met het loon over loonweek 18 en wel op 16 mei a.s.

Benoeming Chef Radiomontage.

In de bedrijfsgroep Montage/Wikkel Den Haag wordt vanaf 1 mei 1963 de functie van chef Radiomontage vervuld door de heer J. H. KLOOSTERZIEL.

De heer Kloosterziel zal de montage van de handstofzuiger, welke nog ongeveer 1 jaar in Den Haag zal draaien, eveneens onder zich houden.

Volledigheidshalve vermelden wij nog de hoofdlijnen uit het organisatieprogramma van deze bedrijfsgroep, welke onder leiding van de heer Hey staat:

Chief Wikkelafdelingen: de heer J. J. van Gent
 Chief Televisiemontage: de heer G. K. Hishoek
 Chief Radiomontage: de heer J. H. Kloosterziel.

15 mei verkiezing voor de Tweede Kamer
 Woensdag 15 mei a.s. zullen alle kiesgerechtigde Nederlanders in de gelegenheid worden gesteld hun stem uit te brengen voor de verkiezing van de 2e Kammerleden der Staten-Generaal.

Wij wijzen u erop dat zoals gebruikelijk alle stembureaus in Nederland 's morgens 8 uur tot 's avonds 7 uur geopend zullen zijn.

Dienstevolgde zal voor het deelnemen aan de stemming geen verlof rekening fabriek worden gegeven. In de gevallen waarin men 's avonds na werktijd niet tijdig in zijn woonplaats kan zijn, omdat men ver van het bedrijf verwijderd woont, kan in overleg met de afdelingschef en de betrokken functionaris van Personeelszaken een bijzondere regeling worden getroffen.

VERVOLG VAN PAG. 1

De heer I. Baart, voorzitter van de ANMB, beantwoordde de speech van de heer Zaaijer mede namens zijn collega's. Hij meende ook wel dat het wat verschoven tijdstip ten aanzien van de geldigheid van de CAO beter is; het was ook voor de werknemersorganisaties moeilijk, niet wetende dat er in de Groenetal zou gebeuren, voorstellen te formuleren. Spreker bracht in herinnering dat het contact bij de onderhandelingen alerprijetig is geweest. Hij wees erop dat de werknemersorganisaties het zeer belangrijk vinden dat nu ook overeenstemming is bereikt over een CAO beambten.

De heer Baart herinnerde er nog aan dat de centralisatie van individuele CAO's tot een CAO voor de Grootmetaalindustrie oorspronkelijk een wens van de werkgevers is geweest; de werknemersorganisaties gaven de voorkeur aan aparte CAO's per bedrijf. Op dit moment, aldus de heer Baart, is er nu ruim 40 jaar met een bedrijfsstakingswijze CAO hebben gewerkt, ook bij de werknemersorganisaties een zekere aanzet deze zaak op te breken.

Nadat officieel een 6-tal exemplaren van de CAO waren ondertekend nodigde de heer Zaaijer zijn gasten uit in het Ontvangstencentrum de lunch te gebruiken, waarna een rondgang door enkele afdelingen van het bedrijf werd gemaakt.

Aan het eind van de middag dankte de heer Brussel namens zijn collega's voor de prettige ontvangst.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 792
17 mei 1963

WEKELIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGaan VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Den Haag en Utrecht

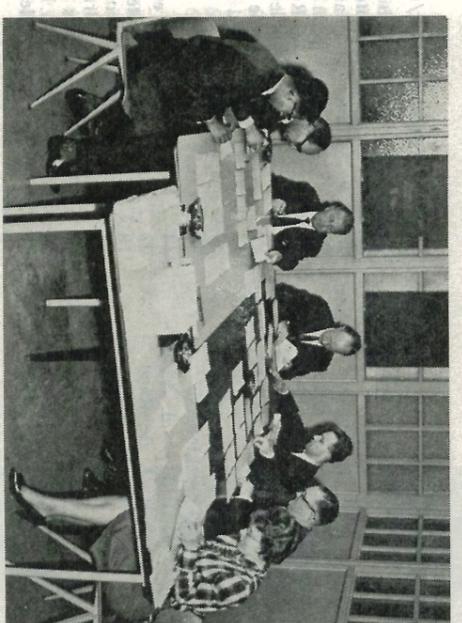
Precies een week geleden, dus op vrijdag 10 mei, waren onze kiesgerechtigde medewerkers in Den Haag en Utrecht in de gelegenheid uit de gestelde kandidaten hun keus te maken voor de nieuwe Ondernemingsraden.

In het VDH-tje en ook op de verkiezingsmededelingenborden in Den Haag is in de afgelopen weken het nodige gezegd over deze verkiezingen, waardoor iedereen die daar serieus tegenover staat toch wel goed voorlicht zijn keus kon maken. Er is in ieder geval vlot geseemd, want aan de Maanweg waar bijna 1.400 kiesgerechtigden aan de stemming deelnamen kon de kiescommissie om 15.30 uur met het tellen van de stemmen beginnen. Er was trouwens ook keus genoeg, want in Den Haag werden voor de groep uurtlovers 43 kandidaten gesteld, voor de groep maandloners 1 t/m 6 35 kandidaten en voor de maandloners 7 en hoger 18 kandidaten.

In totaal dus 96 kandidaten, iets wat tot op heden nog niet is voorgekomen. In Utrecht werden voor de uurtlovers 29 kandidaten en voor de maandloners 7 kandidaten gesteld; in totaal dus 36.

Den Haag

Alhoewel de officiële uitslag, die wij op een andere pagina publiceren, voor velen genoeg stof tot overdenken geeft, achten wij het toch juist enkele conclusies uit de gehouden verkiezingen naar

De Kiescommissie Den Haag bij het tellen van de stemmen; v.l.n.r. de heren Ardaseer, Kouwer, Verdaasdonk, Schrevel, De Raad, Van Grondelle en mevrouw Hartsuiker. Mevrouw Hartsuiker en de heer Verdaasdonk vertoonden op verzoek van de kiescommissie assistentie.

voren te brengen. Dan blijkt dat er dit jaar 1.655 kiesgerechtigden waren, wat op een bezetting per 1 januari 1963 van 2.199 personen betekent dat 75% van onze medewerkers stemgerechtigd was.

Uiteraard zijn deze 1.655 personen niet allemaal hun stem komen uithangen; de kiescommissie had wel de maatregel genomen degenen die langdurig ziek zijn en degenen die hun functie buiten het complex Maanweg uitoefenen vooraf stemblijven toe te sturen, zodat ook zij aan de verkiezing konden deelnemen. Niettemin blijkt uit het overzicht dat wij u elders geven dat rond 1.375 personen zich voor de verkiezing gemeld hebben en dus 280 niet.

Enkele dingen die opvielen waren dat de helft van hen die schriftelijk aan de verkiezing konden deelnemen dit niet hebben gedaan; een hoog percentage dus. Verder valt op dat in alle groepen het aantal uitgebrachte geldige stemmen procentueel lager is dan in 1961; waar door elkaar genomen het percentage blanco stemmen niet veel verschilt van de uitslag in 1961 blijkt dus het percentage ongediende stemmen bijna het dubbele te zijn van dat bij de vorige verkiezing; een feit waar niet zo snel de juiste conclusie voor te trekken valt. Wij dachten dat zowel door kandidatenstellers als door redactie van het VDH-tje een goede voorlichting was gegeven, maar bij nadere bestudering van de ongediende stemblijven wij er toch tentatien mensen niet te weten hoe zo'n bijzet moet worden ingevuld, ondanks het feit dat de invul-instructie er precies opstaat.

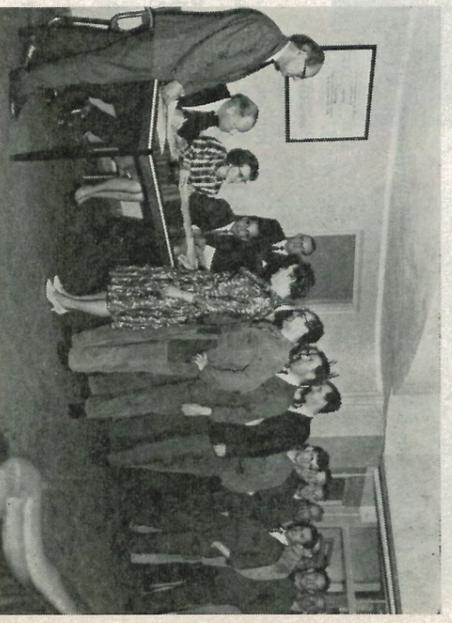
kozen hun Ondernemingsraad

Als wij de huidige Ondernemingsraad en de nieuwe Raad bekijken liggen de achtergrond van de kandidatenstellers dan is er aan de zetelverdeling weinig verandering; in de oude Raad van 15 leden zaten 7 vertegenwoordigers van CMB en KAB, 6 van de ANMB en 2 van de vrije lijsten; in de nieuwe Raad, die 17 leden telt, hebben CMB en KAB 1 van deze 2 zetels erbij gekregen en komen daardoor dus op 8, de ANMB ook een zetel erbij, waardoor zij dus op 7 zetels komen.

Utrecht

Opvallend zouden wij willen noemen het feit dat wij in de nieuwe Raad zoveel 'oude' gezichten zullen terugzien; van de 15 leden blijven er 11 zitten; in de nieuwe Raad komen er dus 6 'nieuwe gezichten' bij.

Over de verkiezing in Utrecht kunnen wij jammer genoeg niet zo uitvoerig zijn, omdat de gegevens voor dit VDH-tje, zoals altijd, in het weekend reeds bij de zetter moesten zijn. Uit de beschikbare gegevens blijkt wel dat de opkomst bij de stemming gunstiger is geweest dan in Den Haag, terwijl ook het beeld van de ongediende stemmen gunstiger ligt. Van de 9 huidige Ondernemingsraadleden zullen wij er 2 in de nieuwe Raad niet terugzien, terwijl er 4 nieuwe gezichten zullen verschijnen. De nieuwe Raad telt 11 leden, 2 meer dan de vorige Raad. CMB en KAB krijgen 5 in plaats van 4 zetels toegewezen, de ANMB 5 in plaats van 3, terwijl de vrije kandidaten hun zetelaantal verlaagd zien van 2 tot 1.

Een groep kiesgerechtigden meldt zich ter registratie bij de kiescommissie.

CIJFERS

De opkomst bij het stemmen in Dagg was als volgt.

Kiesgerechtigd	Opkomst	%
Uurloners en niet-toezicht-houdende weekloners	992	833
Mandloners Klasse 1 t/m 6	502	417
Mandloners Klasse 7 en hoger	161	139
Totaal	1.655	1.389 ±84

Iedere kiesgerechtigde mocht in 3 in één stem uitbrengen. De groep toezicht-houdende weekloners is bij deze verkiezingen te vervallen omdat de bazen per 1-1-1962 maandloner zijn geworden.

Het volgende overzicht geeft hoeveel geldige stemmen, ongeldige stemmen in Den Haag zijn uitgebracht en hoeveel blanco zijn ingeleverd.

Uurloners en niet-toezicht-houdende weekloners	Geldig		Blanco		Totaal
	Ongeldig	%	Ongeldig	%	
Mandloners Klasse 1 t/m 6	1163	98	7	0,6	1378
Mandloners Klasse 7 en hoger	1099	188	13,5	9,0	1377
Totaal	2262	313	13,8	6,0	2575

PERCENTAGES

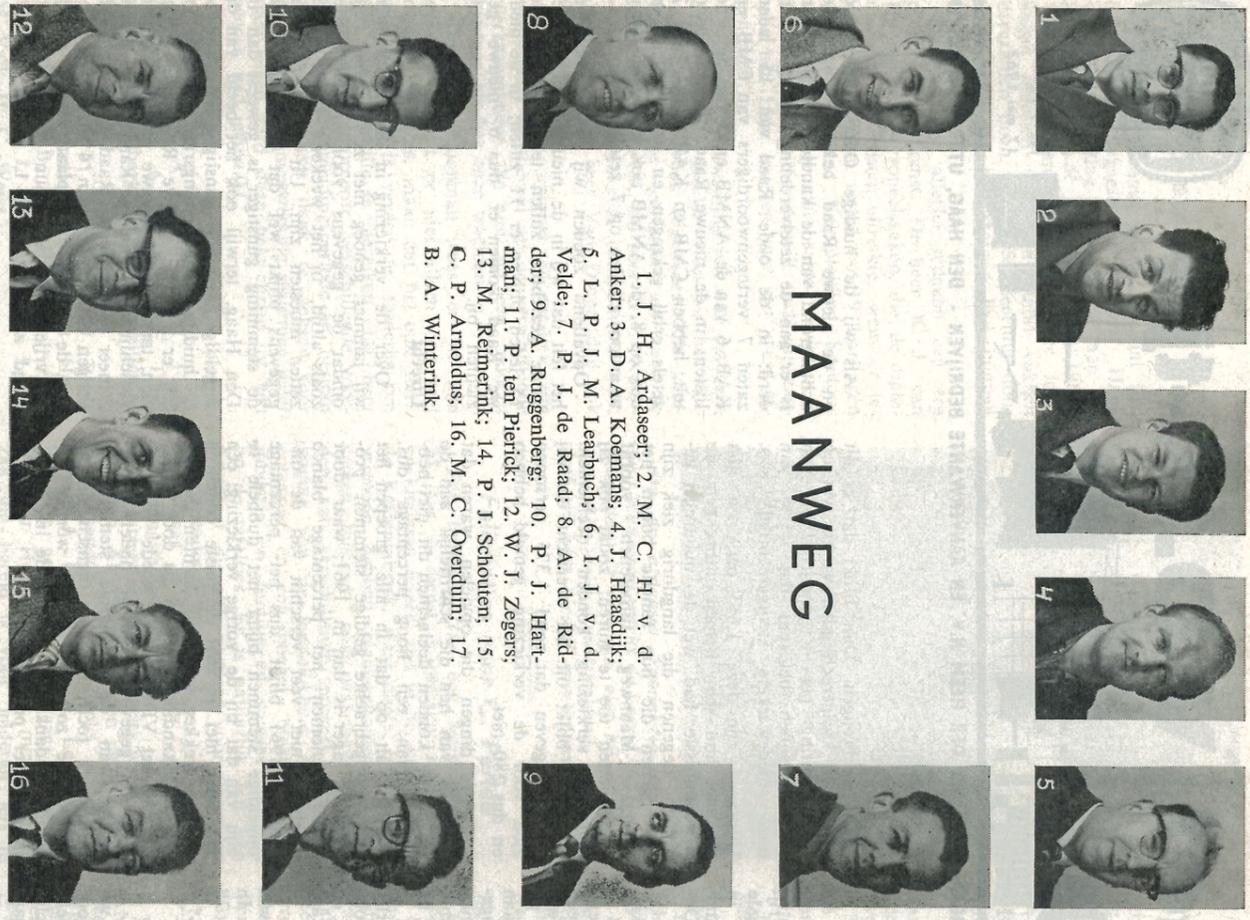
Lijst I (CMB)	Lijst II (ANMB)	Lijst III (KAB)	Lijst IV (vrije lijst)
1. G. H. van Beek	1. A. de Zeeuw	1. J. van Zwieten	1. W. P. van Bannekom
2. H. Westerdal	2. H. B. F. Boumeester	2. J. A. Dorrestein	2. A. van Ewijk
3. A. Klaassen	3. J. v. d. Broek	3. N. I. van Ingen	3. K. le Gué
4. C. van Ginkel	4. J. v. d. Broek	4. G. Meijer	4. M. G. M. v. Montfoort
5. C. Brouwer	5. J. Rijnbergen	5. G. van Hatum	5. F. H. van Hattem
6. H. C. Panhuis	6. J. Wolma	6. H. den Boestert	6. I. Slinkers
7. J. G. Linschoten	7. A. M. Stijger	7. T. van Kesteren	7. G. T. Suters
8. W. Lagerweij	8. J. C. van Driel	8. A. W. de Vos	8. P. J. A. Kuylen
9. W. Adriaani	9. J. J. Slagmolen	9. B. H. J. Swart	9. J. G. Slikvoort
10. G. J. J. Baljet	10. G. van Ree	10. P. J. A. Elfrink	
		11. A. van Oostrum	

Verkiezingsuitslag Utrecht

Lijst I (CMB)	Lijst II (ANMB)	Lijst III (KAB)	Lijst IV (vrije lijst)
1. G. H. van Beek	1. A. de Zeeuw	1. J. van Zwieten	1. W. P. van Bannekom
2. H. Westerdal	2. H. B. F. Boumeester	2. J. A. Dorrestein	2. A. van Ewijk
3. A. Klaassen	3. J. v. d. Broek	3. N. I. van Ingen	3. K. le Gué
4. C. van Ginkel	4. J. v. d. Broek	4. G. Meijer	4. M. G. M. v. Montfoort
5. C. Brouwer	5. J. Rijnbergen	5. G. van Hatum	5. F. H. van Hattem
6. H. C. Panhuis	6. J. Wolma	6. H. den Boestert	6. I. Slinkers
7. J. G. Linschoten	7. A. M. Stijger	7. T. van Kesteren	7. G. T. Suters
8. W. Lagerweij	8. J. C. van Driel	8. A. W. de Vos	8. P. J. A. Kuylen
9. W. Adriaani	9. J. J. Slagmolen	9. B. H. J. Swart	9. J. G. Slikvoort
10. G. J. J. Baljet	10. G. van Ree	10. P. J. A. Elfrink	

MAANWEG

1. J. H. Ardsaeer; 2. M. C. H. v. d. Anker; 3. D. A. Koemans; 4. J. Haasdijk; 5. L. P. J. M. Leerbuch; 6. I. J. v. d. Veld; 7. P. J. de Raad; 8. A. de Ridder; 9. A. Ruggenberg; 10. P. J. Hartman; 11. P. ten Pieterck; 12. W. J. Zegers; 13. M. Reimerink; 14. P. J. Schouten; 15. C. P. Arnoldus; 16. M. C. Overduin; 17. B. A. Winterink.

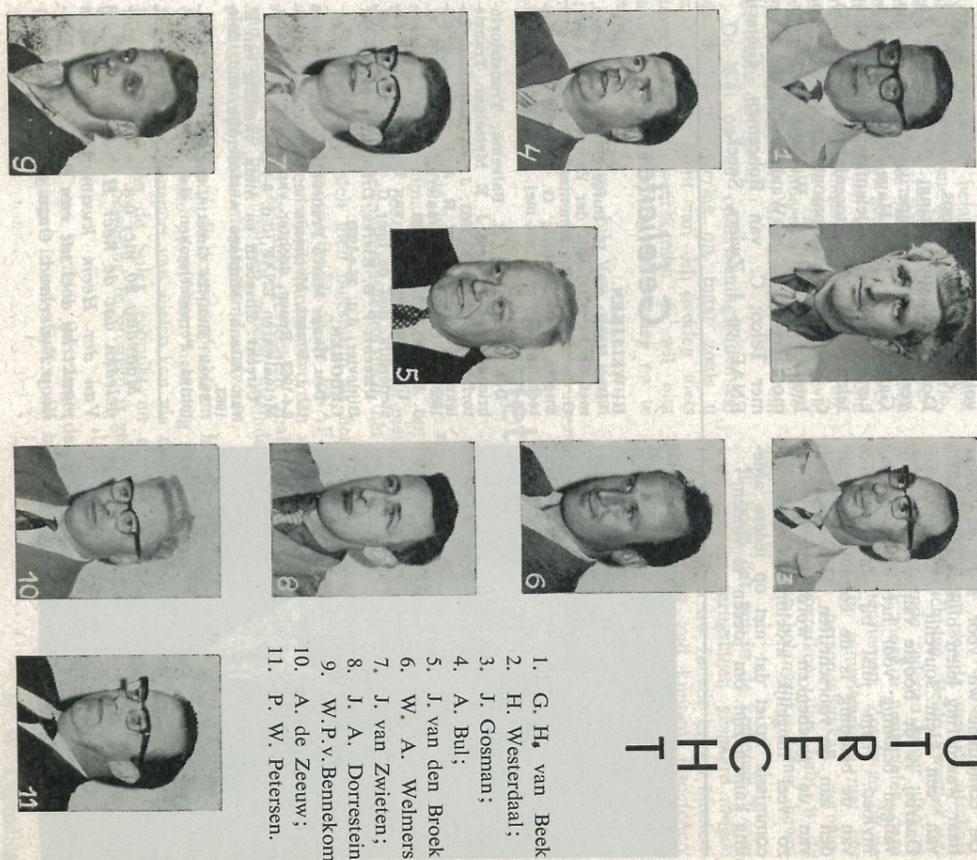

Dezes hebt u gekozen
Gaaf achter hen staan?

- Lijst I (CMB en KAB)**
 1. J. H. Ardsaeer 232
 2. M. C. H. v. d. Anker 83
 3. D. A. Koemans 18
 4. J. Haasdijk 37
 5. L. P. J. M. Leerbuch 28
 6. I. J. v. d. Veld 7
 7. P. J. de Raad 10
 8. A. de Ridder 3
 9. A. Ruggenberg 15
 10. P. J. Hartman 8
 11. P. ten Pieterck 19
 12. W. J. Zegers 15
 13. M. Reimerink 5
 14. P. J. Schouten 12
 15. C. P. Arnoldus 3
 16. M. C. Overduin 1
 17. B. A. Winterink 7

- Maandloners 1 t/m 6**
 1. P. ten Pieterck 288
 2. W. J. Zegers 47
 3. G. Bergman 29
 4. W. P. Bosman 13
 5. R. Jannes 12
 6. W. L. M. Hoogduin 11
 7. M. Rog 17
 8. T. A. Oosterlaken 14
 9. J. A. v. Grondelle 14
 10. J. A. M. v. d. Zijden 5
 11. mej. K. Smit 14
 12. A. A. J. Teunissen 5
 13. P. P. de Tombe 10
 14. W. Aarnoudse 25
 15. C. J. A. Zaat 3
 16. F. v. Leeuwarden 1
 17. C. Klein 3
 18. mej. J. G. Krol 8
 19. mej. J. v. d. Sluis 8

- Maandloners 7 en hoger**
 1. M. C. Overduin 321
 2. C. Stoff 28
 3. A. H. M. J. v. d. Lans 70
 4. I. T. de Keizer 11
 5. W. Andriessen 17
 6. P. A. de Bruyne 9
 7. mej. J. D. v. Rietschoen 35
- Lijst II (ANMB)**
 1. J. J. v. d. Veld 314
 2. P. J. de Raad 22
 3. A. de Ridder 10
 4. F. W. Ruggenberg 12
 5. A. A. J. Landers 6
 6. H. Arnold 13
 7. N. Kouwer 72
 8. E. Molena 25
 9. J. Tegehaar 2
 10. J. G. v. d. Velden 10
 11. D. Blokpoel 7
 12. J. P. H. Susan 6
 13. E. A. Mos 4
 14. G. J. Booden 3
- Maandloners 1 t/m 6**
 1. M. Reimerink 275
 2. P. J. Schouten 21
 3. mej. M. Casper 15
 4. G. Landman 12
 5. F. A. de Roos 5
 6. G. F. Köhler 5
 7. J. A. Toole 6
 8. B. J. F. A. Mil 31
 9. G. Kok 6
 10. J. J. Dijke 6
- Maandloners 7 en hoger**
 1. C. P. Arnoldus 132
 2. G. C. Onnens 7
 3. S. A. Glaudemans 16
 4. N. A. van Rijn 4
 5. P. J. Bois 7
 6. A. Schuwer 14
- Maandloners 7 en hoger**
 1. W. Gimmerveen 172
 2. L. B. Margés 9
 3. A. J. Prantzen 21
 4. H. A. Verkyulen 12
 5. M. Zuidwijk 39
- Lijst III (vrije lijst)**
 1. P. J. Hartman 98
 2. E. T. Polonia 28
 3. D. Ossendrijver 2

Verkiezingsuitslag Maanweg

Maandloners 1 t/m 6

1. P. ten Pieterck
 2. W. J. Zegers
 3. G. Bergman
 4. W. P. Bosman
 5. R. Jannes
 6. W. L. M. Hoogduin
 7. M. Rog
 8. T. A. Oosterlaken
 9. J. A. v. Grondelle
 10. J. A. M. v. d. Zijden
 11. mej. K. Smit
 12. A. A. J. Teunissen
 13. P. P. de Tombe
 14. W. Aarnoudse
 15. C. J. A. Zaat
 16. F. v. Leeuwarden
 17. C. Klein
 18. mej. J. G. Krol
 19. mej. J. v. d. Sluis

Maandloners 7 en hoger

1. M. C. Overduin
 2. C. Stoff
 3. A. H. M. J. v. d. Lans
 4. I. T. de Keizer
 5. W. Andriessen
 6. P. A. de Bruyne
 7. mej. J. D. v. Rietschoen

Maandloners 1 t/m 6

1. M. Reimerink
 2. P. J. Schouten
 3. mej. M. Casper
 4. G. Landman
 5. F. A. de Roos
 6. G. F. Köhler
 7. J. A. Toole
 8. B. J. F. A. Mil
 9. G. Kok
 10. J. J. Dijke

Maandloners 7 en hoger

1. B. A. Winterink
 2. R. N. Nierop
 3. J. G. W. Bras
 4. A. A. J. Spies
 5. A. D. v. d. Kad
 6. M. A. Vellekoo

- De vet gedrukte namen zijn gekozen.**
 1. G. H. van Beek;
 2. H. Westerdal;
 3. J. Gosman;
 4. A. Bul;
 5. J. van den Broek;
 6. W. A. Welmers;
 7. J. van Zwieten;
 8. J. A. Dorrestein;
 9. W. P. v. Bannekom;
 10. A. de Zeeuw;
 11. P. W. Petersen.

NIEUW ROTOR- EN STATORSTEMPEL

Trouwe lezers van ons personeelsorgan zullen, wellicht schouder ophalend, denken dat de aankoop of aanmaak van een nieuw rotor- en statorstempel als bedrijfsnieuws wel achterwege kan blijven. Immers: er zijn in onze gereedschapsfabriek Maanweg al zoveel rotor- en statorstempelels gemaakt, dat niemand dit nog als iets bijzonders ziet. Als zo'n stempel echter f 40.000,— kost en er hardmetaal — een tot nu toe voor snijstempelels bij Van der Heem nog niet toegepast materiaal — wordt toegepast, dan is er zeker reden om dit eens onder de aandacht van onze lezerskring te brengen.

Ontwikkeling van het rotor-statorstempel.

Het zal daarbij nuttig zijn de gehele ontwikkeling van de fabricage van rotor- en statorplaatjes (want daar draait de zaak in wezen om) van de vroegste tijden tot heden bij Van der Heem te volgen. Ook al omdat Van der Heem een bepaald de reputatie heeft verworven bij de constructie en aanmaak van rotor-statorstempelels, een reputatie die een reikwijdte heeft tot over onze landsgrenzen. Populair gezegd: „Wij kunnen er wat van” en wij beschikken over de bekwame mensen van hoog tot laag die kans hebben gezien de constructie en de vervaardiging van het rotor-statorstempel op het huidige hoge peil te brengen, terwijl de zorg voor en de ervaring met het stampen bij gebruik van deze stempelels in de Plaatbewerking zo groot is dat een dergelijk kostbaar stempel op de juiste wijze wordt gebruikt en behandeld.

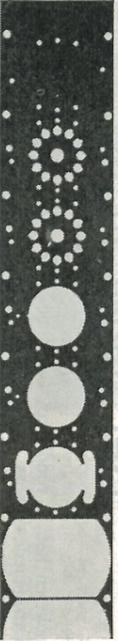
We gaan terug naar de begintijden van het bestaan van Van der Heem, de tijd dat alleen de bouw van radiotoestellen belangrijk was. Als er een beetje „verza-diging” komt bij het kopend publiek wordt de radio teveel een seizoenartikel en valt er in de zomer een slappe tijd.

Stofzuigerfabricage.

Dan komt de gedachte aan de vervaardiging van stofzuigers. Een nieuw experiment; dat betekent de vervaardiging van elektromotoren met vrij hoge snelheden. Dat betekent ook de vervaardiging van de rotor- en statorplaatjes; de halve millimeter dikke, van elkaar geïsoleerde stalen plaatjes, die samengevoegd tot „pakketten” en uitgerust met stroomvoerende geleiders, de noodzakelijke voorwaarde vormen om bij elektrische bekrachtiging de rotor door het onstane magnetische veld in snelle draaiing te brengen.

Beginperiode.

De toen nog kleine Gereedschapsfabriek, bevocht met enkele vakbekwame stempelmakers, maakte de eerste rotor- en statorstempelels „uit het handje”, zoals we dat

Straok en productieton in 7 bewerkingen.

noemen. De profielnippels zoveel mogelijk machinaal voortbewerken, op maat vijlen, harden en de gaten in de matrijtsplaat na het voorboren „doorwerken” met de vijl. Daar kwam nog bij dat het geleerde gereedschapsstaal voor de matrijzing en nippels bij de harding vormverandering onderging, wat niet bevorderlijk was voor de juiste speling tussen nippel en matrijts, die een bepaald percentage van de te

noodzakelijke vakopleiding van de jongeren. Deze vakopleiding wordt afgevoerd met een door de stichting Bemeldt gecoordeerd examen.

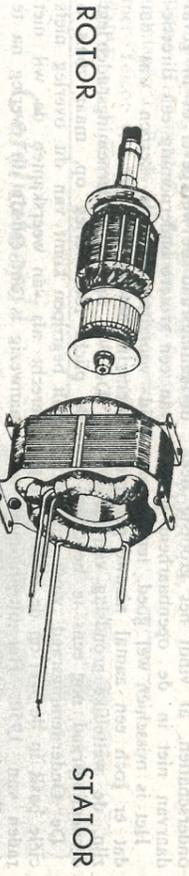
Maar de eisen aan het eindproduct — de rotor- en statorplaatjes — werden ook steeds opgevoerd. Ik zal er enige noemen: de excentriciteit van de buitendiameter van de rotor ten opzichte van het gat mag slechts 0,04 mm bedragen, de plaatjes moeten zuiver vlak zijn en de braamhoogte (aan één zijde van de plaatjes niet te ver-mijden) mag maximaal 0,08 mm bedragen. Dit alles had tot gevolg dat een rotor-statorstempel op de klassieke manier — dus de verschillende vormen in het geheel in de matrijtsplaat uitgewerkt — nog slechts door enkelten kon worden gemaakt, een omstandigheid die tot andere maatregelen dwong.

De segmentenbouw.

Ook hier bracht de voortschrijdende techniek uitkomst. De ontwikkeling van de slijpmachines en slijpstenen maakte het mogelijk voorbewerkte, geharde onderdelen in nauwkeurige afmetingen te slijpen en op de foto ziet u een uit segmenten samengesteld rotorprofiel dat op deze wijze is vervaardigd. De onderlinge afwijking van deze segmenten bedraagt slechts 2 micron (0,002 mm) en eenmaal in de matrijtsplaat ingebouwd is met het ongewapende oog niet meer te zien dat een aantal segmenten tot een cirkel zijn samengevoegd! De nauwkeurigheid van de op deze wijze vervaardigde rotor- en statorstempelels is een klasse hoger dan die van de vroegerge; de vervorming door de warmtebehandeling bij het harden, (hoe klein ook) wordt door het slijpen gecompenseerd.

Van 4.000.000 tot 6.000.000.

Het VDH-tje van 2 juli 1955 maakt gewag van een nog op de oude wijze vervaardigd stempel dat (in dit als grote uitzondering!) de 4.000.000 plaatjes heeft

Opleiding tot stempelmaker. Was het eerst gebruikelijk dat de stem-

pelmaker „in de praktijk” zijn opleiding kreeg (wat wel eens tot teleurstelling leidde), het bleek al spoedig dat andere wegen moesten worden ingeslagen. Als vooropleiding minstens L.T.S. wordt de kandidaat-stempelmaker aan een test onderworpen, waarbij zijn karaktereigenschappen moeten beantwoorden aan de eisen aan dit uitzonderlijke vak geschild. Van der Heem stichtte een Bedrijfschool voor de

pelmaker „in de praktijk” zijn opleiding kreeg (wat wel eens tot teleurstelling leidde), het bleek al spoedig dat andere wegen moesten worden ingeslagen. Als vooropleiding minstens L.T.S. wordt de kandidaat-stempelmaker aan een test onderworpen, waarbij zijn karaktereigenschappen moeten beantwoorden aan de eisen aan dit uitzonderlijke vak geschild. Van der Heem stichtte een Bedrijfschool voor de

VERVOLG VAN PAG 2

van de snelle slijtage van nippels en matrijzen. Gelukkig hebben de fabrikanten van dit dynamoplaat ook niet slijt gezeten, de isolatie van het materiaal is zodanig verbeterd dat er zelfs een enigszins snellere werking vanuit gaat.

Het is dan ook mogelijk met een geslepen stempel ongeveer 200.000 plaatjes te stampen (uitzonderingen daargelaten).

Rollenmateriaal.

Nog een verbetering is het rollenmateriaal. Moest men vroeger met „stroken” stampen, korte stukken van ongeveer 2 meter lang, nu kan men het materiaal op rollen krijgen in elke gewenste breedte. Een enorme verbetering ook ten aanzien van de gebruiksduur van het stempel (geen „mislamp” bij begin of eind) en een verhoging van de efficiency: de pers kan zonder onderbreking werken.

F. C. de Gruyter (wordt vervolgd).

ALSNOG GESLAAGD VOOR IOK-EXAMEN

Een kandidaat was door ziekte verhinderd aan het IVOK-examen deel te nemen en een andere moest herexamen doen. Het is buitengewoon prettig te kunnen mededelen dat ook deze twee medewerkers het diploma verdiend hebben. Het zijn de dames M. C. H. Duijnhouwer en M. M. Schmal. Gefeliciteerd.

Directie, G.S.G. chef en collega's zeg ik hartelijk dank voor de bijzonder prettige wijze waarop aan mijn 25-jarig dienstverband aandacht is besteed. De prachtige cadeaus zullen een blijvende herinnering zijn aan deze gewerkteerdag.

P. H. v. d. Heeft, Gereedschapsfabriek.

HET (weer)

ZAT ONZE

BEDRIJFS-

BRANDWEER

NIET MEE

In stromende regen heeft de bedrijfsbrandweer van ons complex Maanweg zaterdag 11 mei 1963 deelgenomen aan de provinciale wedstrijden in de klasse II A. Dit is de klasse waarin alleen bedrijfsbrandweeren met eigen motorspuit kunnen deelnemen.

Alles zat onze ploeg die ochtend tegen: het weer, het feit dat wij de eerste ploeg waren, waardoor ook de jury nog moest „inspelen”, een waterwimpelaar voor de beide aanzuigleidingen van onze brandspuit, die niet aangepast was aan onze (genormaliseerde) koppelingen, en ten slotte op het laatste ogenblik een wijziging in de ploeg, omdat twee leden van onze bedrijfsbrandweer die zaterdag moesten werken.

Het gevolg was dat, inplaats van de wedstrijd „model” volgens het zogenaamde landelijke afleesstelsel te spelen, onze brandweermannen een prachtig staaltje van improviseren weggeven. Als er werkelijk brand was geweest bij onze gashoer van brand — Mulder's fabriek van rollend

materiaal te Boskoop — dan zijn wij ervan overtuigd, dat in de kortst mogelijke tijd de brand in de klem was gesmoord en de gevaarlijke gasflessen onder dekking van een waterstraal in een Boskoopse vaart waren terechtgekomen.

Wij zouden onze ploeg dan ook voor deze improvisatie en goed samenspel een tien hebben willen geven. Voor de gehele wedstrijd kregen wij van de jury ook een tien, maar dan in de vorm van een tiende plaats in de rij van 32 deelnemende bedrijfsbrandweeren, spelend op twee banen. De dag verliep verder in de beste stemming, al moesten wij dan ook door een door regen somber gemaakt polderlandschap rijden om het restaurant op te zoeken voor de gezamenlijke broodmaaltijd.

Het gaat echter in iedere brandweerploeg om een goede stemming. Bij elke brand of brandje doen zich nu eenmaal onverwachte situaties voor, die in de beste harmonie door alle leden van de ploeg moeten worden opgelost.

N. W. Lagendijk.

HULDE voor C. P. CADEL

De vorige week maandag werd de heer Cadet in het zonnetje gezet vanwege zijn zilveren jubileum bij ons bedrijf. De jubilaris was vergezeld van zijn vrouw en drie kinderen en werd toegesproken achtereenvolgens door de heer J. Wezenaar, chef Hoofdboekhouding, K. J. van Duuren, chef Personeelszaken, P. ten Pierick namens de Ondernemingsraad, M. J. Eysackers, Hoofdboekhouding en zijn collega, de heer J. Sleyser. De laatste hooft hem tevens namens collega's en andere bekend den een pifflishave aan als herinnering aan dit jubileum.

In tegenstelling tot enkele vorige jubilarissen is de heer Cadet nogal eens van afdeling gewisseld, voor hij de plaats bereikte in het Centraal Service Ondernemen Magazijn, waar hij nu een administratieve functie vervult. Gestart in de Zaagrijwerkte hij achtereenvolgens in de Kastenfabriek in verschillende functies en in de Solexmontage.

Het is een trouwe werker, een man die weet wat hij wil, iemand waarop je staat kunt maken. Deze kwalificaties, vergezeld van hartelijke gelukwensen werden door de verschillende sprekers gericht aan het adres van de jubilaris.

De heer Cadet dankte voor de belangstelling, de mooie cadeaus en de vriendelijke woorden en zei dat deze dag voor hem een onvergetelijke was geworden.

De heer F. P. D. Kouwenberg, werkzaam in de Draaiertij te Den Haag, stelde aan de Ideeëncommissie voor de bewerkingen draaien en kolkieren van een zuiger, die tot nu toe door twee mensen op 2 verschillende machines gebouwd, door één man te laten verrichten. Hierbij zouden de opspanbewerkingen kunnen geschieden in de machinetijd van de andere bewerking.

Het bleek dat de heer Kouwenberg gelijk had en voor de besparing die uit deze gewijzigde werkmethode voortvloeiende ontving hij zelf f 100,—. Maar wat graag zet de heer Kouwenberg een handtekening voor onttrants, nadat zijn chef, de heer F. C. de Gruyter, hem de prettige mededeling had gedaan.

Benoeming secretaris.

Op voorstel van de werknemersleden van de raad wordt de heer Gosman opnieuw benoemd tot secretaris.

De voorzitter feliciteert hem met deze benoeming en zegt het ook zelf prettig te vinden op de „oude voet“ te kunnen doorgaan.

Benoemingen in commissies.

Vervolgens worden de pas geïnstalleerde raadsleden in verschillende commissies benoemd, waarvan wij u hieronder een overzicht geven.

Arbeidszaken.

Heer De Zeeuw voor aangelegenheden maandoners.

Heren Van de Broek en Gosman voor aangelegenheden uurloners.

Studeifonds.

Heer Van Zwielen; heer Van der Linden (Fabradm.) als secretaris.

Veiligheidscommissie.

Heren Van Zwielen en Welmers; toegevoegd heer v. d. Kooy.

Ondersteuningsfonds.

Heren Petersen en Gosman.

Ziekentoois.

Heren De Zeeuw en Westerdahl.

Ontspanningscommissie.

Heren Welmers en Dorrestein; toegevoegd de heren Bottenberg, Sijger en Elfrink.

Tariefcommissie.

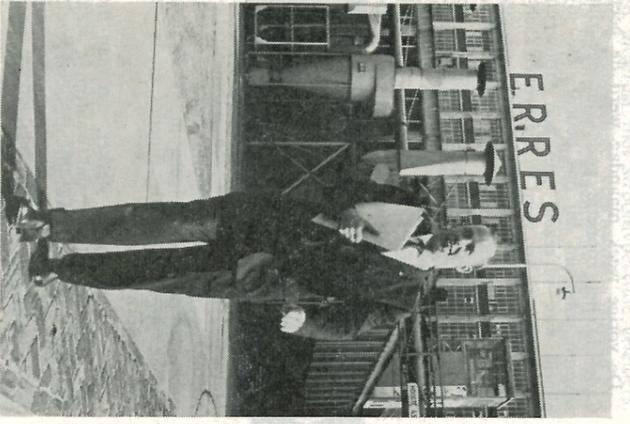
Heer Dorrestein (tevens secretaris).

Ook hen feliciteert de heer Zaaijer met de benoeming, daarbij de wens uitsprekend dat zij vruchtbaar werk zullen mogen doen.

Dankwoord secretaris.

De heer Gosman zegt de heer Zaaijer dank voor de prettige samenwerking die hij heeft mogen onderhouden in de afgelopen zittingsperiode; hij brengt deze dank ook over namens de scheidende raadsleden.

Hierna sluit de voorzitter deze korte maar belangrijke vergadering.

12½ jaar stelde de heer Z. J. Koning zich ten dienste van het personeel in zijn functie van bedrijfschef op de afdeling Arbeidszaken. Zaterdag 1 juni is de dag waarop hij zijn jubilaris mug noemen. Onze gelukwensen.

De heer P. Baan, beter bekend onder de naam 'Piet met de pet', gaat jubileren; maandag 27 mei a.s. is hij 12½ jaar bij ons werkzaam. Thans kant u hem vinden in het Mediamagazijn. Gefeliciteerd, heer Baan!

BEDRIJFSVOETBAL-TOERNOOI

zaterdag 15 juni in het Oostersportpark Van Bricnenham — Wassenaar (bij Benoordenhoutseweg). Wie niet voetbalt, komt toch kijken?

Gefeliciteerd!

HUWELIJK.
Den Haag: C. Verweij, Telecommunicatie-laboratorium, met mev. L. Koopman, d.d. 30-5-1963.
Den Haag: P. C. H. Boelje, Constructiebureau EHT, met mev. C. P. M. v. d. Geest, d.d. 10-5-1963; mev. G. W. F. Frieze, Ontspanningsbouw, met de heer J. Croes, d.d. 20-5-1963.
Utrecht: K. van Essen, Montage Absteiderijk, met mev. T. A. Westerhoff, d.d. 9-5-1963.

GEBOREN.

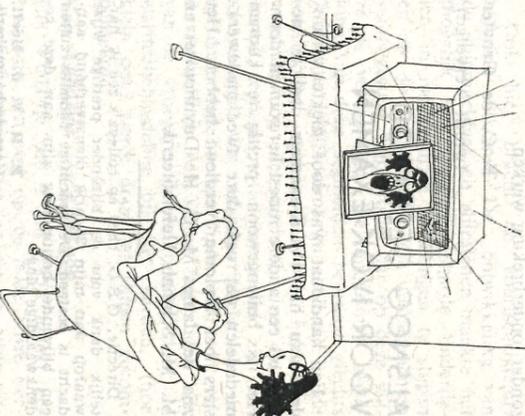
Den Haag: Christina, dochter van C. H. I. M. Mechnische Afdeling T.C., d.d. 1-5-1963.
Marnix Bormans, zoon van C. J. C. de Weerd, Radiolaboratorium, d.d. 2-5-1963.
Frankwin, zoon van J. J. A. van Kleef, Bibliotheek, d.d. 6-5-1963.
Den Haag: Sylvia Catharina, dochter van H. A. v. d. Reyden, Stofzuigermontage, d.d. 7-5-1963.
Den Haag: Johannes Pieter, zoon van G. M. Kerckhof, Interhem, d.d. 11-4-1963.
Henk Willem, zoon van H. D. P. Sourenstijk, Inkoop, d.d. 11-4-1963.
Maria Antonia, dochter van H. Vos, Meubelmakerij, d.d. 14-4-1963.
Astrid Catharina Ludwina, dochter van J. F. Nieuwenhuizen, Salaris- en Fondsenadministratie, Rotterdam, d.d. 17-4-1963.
P. Schuttenge, P. Nieuwenhuizen, d.d. 17-4-1963.
Peter, zoon van J. A. M. Zaaijer, Verkoop Professioneel, d.d. 17-4-1963.
Thijs Jeanette, dochter van G. H. A. ten Thij, Interhem, d.d. 24-4-1963.
Freddy Josef, zoon van W. H. M. Thurlings, Codering, d.d. 27-4-1963.

Mede namens beide zoons betuigt ik onze hartelijke dank aan directie en personeel voor de grote bijdragen die zij hebben geleverd aan de grote tijdens de ziekte en bij het overlijden van mijn man.
Mevrouw Ph. H. Klinge-Quist.

Oplossing puzzel 100

1. (f 15,—) H. A. Metman, oud-gedende.
2. (f 10,—) C. Aarssen, 2961.
3. (f 7,50) K. Krulshof, 1500.
4. (f 5,—) mev. J. A. Hoedemakers, 3380.
5. (f 5,—) H. Bultman, 2510.
6. (f 5,—) H. Lissenberg, Utrecht.

Prijswinnaars

(Uit 'Piet in Prent', uitgave van R. S. Stokvis & Zonen N.V.).

Iets voor u? Een Japanse tuin

Werknemers, woonachtig in Den Haag of omgeving, raden wij aan, b.v. met Pinksteren, eens een bezoek te brengen aan de Japanse tuin op het landgoed „Clingendael“, ingang Wassenaarweg en Van Alkemadeaan.
Wellicht hebben velen meermalen dit landgoed bezocht maar weten in het geheel niet dat er een Japanse tuin is. De Gemeentelandschapdienst van s-Gravenhage maakte ons erop attent; dit is de instantie die de daarvoor benodigde toegangskarten verstrekt (gratis).
Vooral liefhebbers van kleurenfotografie zullen hier hun hart ophalen: kleine bruggetjes, vijvertjes, beeldhouwwerk, bijzondere planten en niet te vergeten de azalea's vormen een schilderachtig geheel.
Door bemiddeling van mevrouw Hart-suker, toetsel 429, kunt u karten bestellen. Gaat u met Pinksteren, dan moet u haar uiterlijk woensdag 29 mei hiervan in kennis stellen.

Hierbij betuigt ik mijn dank aan allen die de verving van mijn 25-jarig jubileum tot een onvergetelijk moment hebben gemaakt. Tevens mijn dank voor alle cadeaus en bloemen die mij bij deze gelegenheid zijn aangeboden.
J. W. van Eck,
Meelapparaatlaboratorium.

het V.D.H.-tje

Redacteur
C. SCHREVEL
Nr. 794
31 mei 1963

VANDER HEBBEM

WEEKLIJKS VERSCHIJNEND PERSONEELSORGAAN VAN VAN DER HEEM N.V. EN AANVERWANTE BEDRIJVEN - DEN HAAG, UTRECHT EN SNEEK.

Resultaten 1962 scherp geanalyseerd

Elk jaar ervaren wij weer hoe belangrijk het is dat een onzer directeuren een beschnouwing geeft over de resultaten van een bepaald verslagjaar op een zodanige wijze dat achtergrond en feiten, die slechts bij zeer ingewijden bekend zijn, maar, goed toelicht en met elkaar in verband gebracht, geven zij een sprekend beeld van de gang van zaken in onze bedrijven. Er zijn ons dan ook dinsdag 21 mei jongstleden, toen in P. G. Zaaijer, dit verslag gaf, allerlei zaken duidelijk worden, wat anders bestid in die mate niet het geval zou zijn geweest.

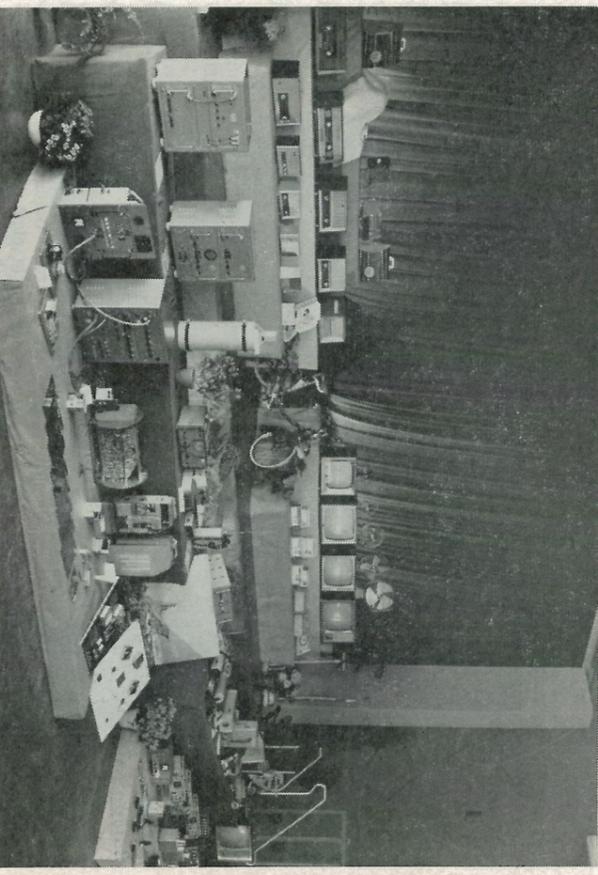
Tot zijn gehoor behoorde het leidinggevende personeel van onze bedrijven, een aantal stafmedewerkers, de leden van onze Ondernemingsraden en de medewerkers die 25 jaar in dienst van ons bedrijf zijn. Een aantal dezer kregen deze avond door de heer L. C. Gussenhoven, directeur, de legpenning van de Maatschappij voor Nijverheid en Handel uitgereikt.

Lager exploitatieresultaat.

Uit ons jaarverslag, aldus de heer Zaaijer, blijkt een omzetsijging van 2%, welk cijfer enigszins geflatteerd wordt door het feit dat wij bepaalde producten slechts gedeeltelijk zelf gefabriceerd hebben; als wij het koopdeel van deze producten verrekken met de 2% omzetsijging, dan blijkt er een geringe omzetsijging, van onze eigen fabriek artikelen te hebben plaatsgevonden. Deze omzetsijging, die natuurlijk het lagere exploitatieresultaat verklaart, (uit het jaarverslag blijkt een exploitatiesaldodaling van f 8,8 miljoen in 1961 naar f 6,6 miljoen in 1962) is gelukkig niet veronruisend, maar wel teleurstellend en drukt ons als het ware met de neus op het feit dat wij met aller inspanning aan verbetering te dien aanzien zullen moeten werken.

Hogere kosten, grotere omzet.

Als de onkosten stijgen en dat doen zij, dan moeten wij, willen wij dezelfde blijven, in het algemeen gesproken een grotere omzet halen, willen wij de gestegen kosten opvangen. Ter verduidelijking gaf de heer Zaaijer het volgende voorbeeld.
Als wij b.v. f 25.000.000,— onkosten hebben en in de prijs van elk artikel dat we verkopen zit f 25,— dekking voor deze onkosten, die voor een groot gedeelte uit lonen en sociale voorzieningen bestaan, dan moeten we 1.000.000 van die artikelen verkopen om deze onkosten te dekken. Stijgen deze onkosten met 10%, dan moeten we 100.000 stuks meer verkopen om dezelfde te blijven of de artikelen f 2,50 duurder maken. Deze laatste weg is meestal niet mogelijk en door de voor-schriften van de overheid en door de concurrentie, wij zijn dus gedwongen meer om te zetten. Lukt dit niet, dan hebben we een zogenaamde onderdekking van 10% van f 25.000.000,— = f 2.500.000,— gekwekt, wat uiteindelijk als een verlies te voorschijn komt.

Zoals gebruikelijk waren al onze producten tentoongesteld toen de heer Zaaijer zijn jaartijdsse visie gaf over de resultaten van het voorafgaande jaar.

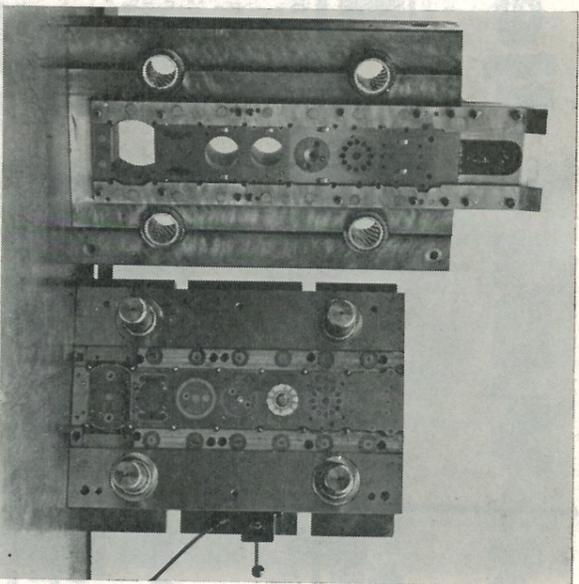
kosten zijn, waarop wij wel invloed kunnen uitoefenen en dit zullen wij dan ook in eendrachtige samenwerking moeten gaan doen, meer dan wij vroeger ooit gedaan hebben.

Onze producten.

Als wij ons productienpakket verdelen in radio, televisie, elektrische huishoudelijke apparaten, waaronder handgereedschap, Solux en professionele producten, dan blijkt dat alleen in de groep elektrische huishoudelijke apparaten een niet onbelangrijke omzetsijging heeft plaatsgevonden. De sectoren radio, televisie en Solux gaven ieder een verschillende daling te

NIEUW ROTOR-EN STATOR-STEMPEL

(Slot)

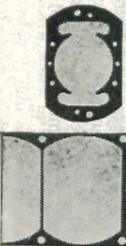

Boven- en onderstempel voor rotor en stator in hardmetalen uitvoering.

Nieuwste ontwikkeling: hardmetaal.

De Gereedschappmakerij is nu in staat, met behulp van de segmentenconstructie, het beste rotor-statorstempel te maken dat momenteel mogelijk is. Het voor nippel en matrijzen gebruikte hooggelegeerde gereedschapsstaal met 12% chroom en 2% koolstof is het beste dat de staalindustrie ons kan leveren, maar stelt nog beperkingen aan de hoefveelheid plaatjes die met een scherp stempel kunnen worden gemaakt en waarvan de limiet op ongeveer 200.000 ligt tussen twee slijpingen in.

De volgende stap was een stempel met hardmetalen segmenten en inzetstukken, zoals we op de foto zien. Hardmetaal is niet meer te vergelijken met hardbaar staal, het bevat geen ijzer, zoals elke staalsoort. Het bestaat uitsluitend uit carbiden (verbindingen van koolstof met andere elementen waarvan de voornaamste wolframcarbide

is met kobalt als bindmiddel). Het wordt door sinteren (dat is samenpressen van de carbiden met het bindmiddel onder hoge temperatuur en druk) verkregen en is enorm slijvast. Een dergelijk hardmetaal is bij ons nog niet te vervaardigen (hoewel de heer Messing de mogelijkheid hier-van voor de toekomst zeker niet uitsluit) en te kwamen men terecht bij Fa. R. Bourgeois & Co. in Frankrijk.

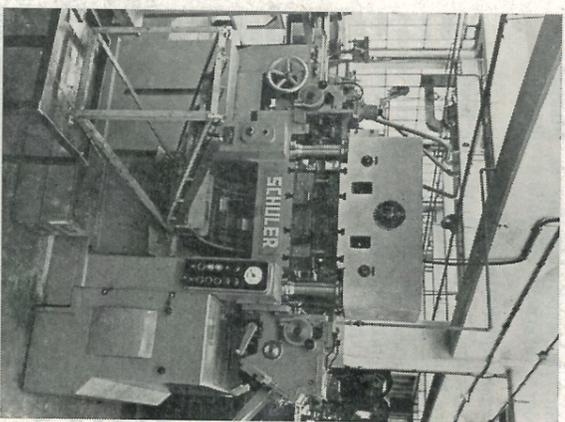
Beschrijving stempel.
De constructie

1. Twee (grote) zoekerpennen en de kleine bevestigingsgaten voor de stator.
2. Het centrale gat en de (voorlopige) vormgaten van de rotor waarin de wikkeling wordt gewonden.
3. Het rotorplaatje wordt rondom het centrale gat doorgezet.
4. De rotor wordt uitgestampt en opgevraagd in een baan of goot, zodat ze als eenheden met pl.m. 1000 plaatjes als „worsten“ kunnen worden opgevraagd.
5. De „luchtspleet“ (dat is de ruimte tussen de sneldraaiende rotor en de stator) een ring met een breedte van 0.3 mm wordt uitgestampt.
6. De openingen voor het plaatsen van de wikkeling in de stator wordt gestampt (in de wandeling de „nieren“ genoemd).
7. De statorplaat wordt in haar geheel uitgestampt.

Automatische pers.

Hoewel de benaming niet geheel juist is en men beter kan spreken van snellappende gesloten pers met automatische voortschrijving, is deze pers de aangewezen machine voor het stampen van rotor- en statorplaten.

En voor het hardmetalen stempel komt uitsluitend de nieuwste aanwinst, de 50-tons Schulerpers, in aanmerking, door de heer Visser uitvoerig beschreven in het VDH-tje van 11 mei 1962.

Hoe werkt nu z'n stempel?
Op de foto ziet u een duidelijke weergave van het onder- en bovenstempel. U ziet over een grote lengte de matrijplaat met haar segmentenconstructie. In dit geval dus hardmetaal. Zoals gezegd zijn er 7 bewerkingen nodig voor het geheel voltooen van rotor- en statorplaat. Dit is nodig omdat de afvoer van rotor- en statorplaatjes door het stempel heen, jangs een geleiding (goot of baan genoemd) moet zijn en ook omdat met deze constructie de luchtspleet kan worden uitgestampt.

Streek- en steeknaauwkeurigheid.

Het repeteren van de bewerking (6 maal) brengt mee dat de strook of band door de pers zo nauwkeurig mogelijk moet worden „opgeschoven“. Dit wordt door de pers verzorgd met een naauwkeurigheid van pl.m. 0.2 mm. Dit is niet voldoende naauwkeurig en gelukkig zijn er nog andere voorzorgsmaatregelen voor deze steeknaauwkeurigheid. Dat zijn de zoekerpennen. Deze hebben tot taak bij de steekopspijwing, vóór het snijden van de nippels, de strook met de zoekerpennen in de speciaal daarvoor gestampte gaten zeer nauwkeurig op z'n plaats te houden, terwijl tijdens het snijden de verende bovenplaat de strook plaatselijk vasthoudt.

O.R. MAANWEGE INSTALLEERD

Maandag 20 mei j.l. installeerde de heer Zaaijer de nieuwe ondernemingsraad Maanweg.

De heer Zaaijer nam afscheid van decheidende leden en begroette de nieuwe raad met de volgende woorden:

Voor de vierde maal rust op mij de plicht een nieuwe Ondernemingsraad voor de Maanweg te installeren en die gelegenheid tevens te baat te grijpen om de af-tredende Ondernemingsraad te bedanken. In materieel opzicht zijn de afgelopen 2 jaar voor Van der Heem, zo op het uiterlijk beoordeeld, voorspoedige jaren geweest, en dit niet alleen voor Van der Heem, want in wezen geldt dit wel voor het gehele land.

Allerwegen zagen we na de kleine terugslag in 1958 een verder doorgroeien van de economie, zich uitende in stijgende inkomsten, zowel uit loon en salaris, als uit beleggingen: een steeds meer in het bereik van velen komen van de zo begerenswaardige duurzame consumptiegoederen en gelukkig ook, en dat is waarschijnlijk de belangrijkste trek van ons volk, enorm stijgende saldo's bij de spaarbanken.

Het is duidelijk, dat tegenover deze steeds groter wordende inkomsten en dus steeds grotere bestidingsmogelijkheid een overeenkomstig grotere produktie moet staan, daar anders de prijzen op zouden lopen en de berikte hogere inkomsten weer te niet gedaan zouden worden. Daar we niet in staat zijn, zoals bij voorbeeld in Japan, steeds meer arbeidskrachten in te schakelen, omdat ze er niet meer zijn, ontstaat er een zogenaamde overspanning op de arbeidsmarkt, wat naast het prettigitte verschijnsel van een vervaarbaar werkloosheid, ook wel nare bijverschijnselen heeft. Een daarvan wil ik hier memoreren, het grote verloop dat een gevolg is van deze overspanning, van het gemakkelijik een andere betrekking kunnen krijgen, doch wat in wezen een belangrijke verspieling inhoudt.

Ik moge dit punt bijzonder aanbevelen in de aandacht van de nieuwe Ondernemingsraad. Ik moet er wel meteen bijzeggen, dat wij er hier aan de Maanweg nog niet zo slecht opstaan met een verlooppercentage van $\pm 25\%$. De mogelijkheid om dit verloop verder terug te dringen is bij afdeling Personeelszaken in studie en ik beveel aan dit in nauwe samenwerking met de nieuwe Ondernemingsraad te doen.

Ik heb zo juist gesproken over twee jaren, die zo aan de buitenkant te zien voor Van der Heem gunstige jaren waren, maar u zult zich herinneren, dat ik in het afgelopen jaar er enige malen op gewezen heb, dat in deze onderneming sinds medio 1961 een kentering aan de gang is, die ons zeer op onze hoede moet doen zijn. Ik zal morgenavond alle gelegenheid hebben daar verder op in te gaan.

Wat ons bijzonder zorg baart, is het steeds verdere stijgen van de onkosten, wat onze kaspositie weer ongunstig beïnvloedt. Ook meen ik, dat de Ondernemingsraad in dit opzicht een bijdrage kan leveren, en wel bij het voorkomen van verspieling van tijd en materiaal. Hier zal een nauwe samenwerking met de bedrijfsleiding nodig zijn; en ik verwacht echt geen wonderen, maar een beïnvloeding van de geest en instelling van de mensen naast het treffen van reële maatregelen kan al van grote waarde zijn.

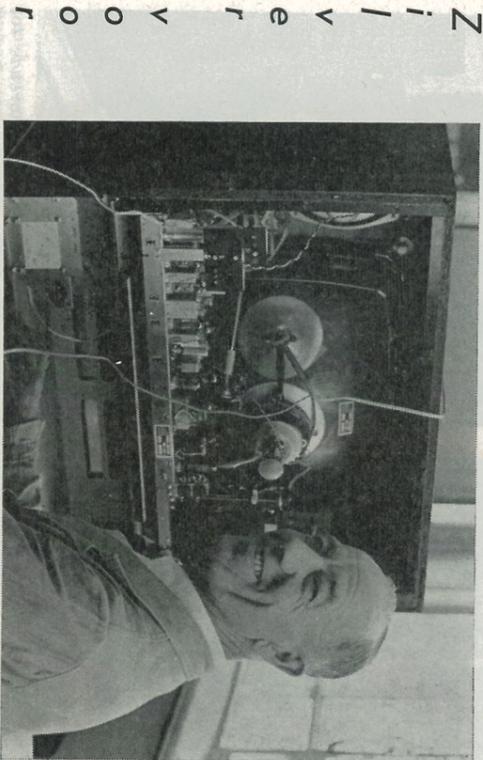
Verwachtingen.
Hebben we gezien dat een staten stempel Vervolg pag. 4 kolom 3

Er is gedurende de afgelopen 2 jaar veel en belangrijik werk verricht, waarvan veel niet zo direct in de openbaarheid geschild, doch daarom niet minder belangrijk is. De medewerking van de verschillende OR-leden in tal van commissies en fondsen leidde tot voortdurend groeiend begrip. In de in deze periode genouwen vergaderingen is steeds blij gegeven van een positieve houding ten opzichte van tal van problemen en is steeds gesproken mogen worden van een bijzonder goede verstandhouding tussen de raad en mijn persoon.

Ik zeg de leden van de thans aftredende Ondernemingsraad hiervan dank, hier-voor en voor het vele werk dat door hen naast hun produktietaak door hen verricht werd in het belang van de onderneming en van allen, die daarin werkzaam zijn.

Een bijzonder woord van dank wil ik wijden aan de secretaris, die nimmer moe- te te veel was en van wie ik ook buiten de vergadering menigmaal wijze raad heb mogen ontvangen. Mijnheer Ten Perick, ik dank u bijzonder voor de steun, die ik van u heb mogen ontvangen en het verheug me zeer, dat u bereid bent geweest wederom het secretariaat van de nieuwe Ondernemingsraad op u te nemen.

Ik moge mij thans richten tot de nieuwe Ondernemingsraad. Het doet mij leed, dat ik een aantal gezichten niet meer in deze vergadering zal zien; het verheugt mij daarnaast dat er een aantal nieuwe figuren in de OR verschijnt. Want naast een noodzakelijke continuïteit is toch ook een noodzakelijke vernieuwing nodig, daar anders gevaar voor verstarring zou dreigen. U hebt een voordeel ten aanzien van

W. R. I. D. D. E. R.

De 7e juni zal er een jubilaris in ons midden verkeren, die zeer zeker verdiend heeft eens in 't zonnetje gezet te worden. Dan zal het 25 jaar geleden zijn, dat onze medewerker W. Ridder zijn intrede deed in ons bedrijf.

Via de toen nog zo genoemde politoerdij, vervolgens enige tijd als stamper, later menbeherparateur, kwam hij in de montage terecht, waar hij door zijn grote accuratesse als inkuiper-kastemeparateur van radiotoestellen bij de start van de televisie natuurlijik gekozen werd om de kostbare toestellen met zijn zorg te omringen.

Willems, ik vind het je grootste verdienste dat deze zorg nog immer even groot gebleven is en het is fijn hier nu eens neer te kunnen schrijven hoe hoog

uw voorgangers, uw zittingsperiode zal 3 jaar bedragen, waardoor u beter in de gelegenheid zult zijn u in de problemen die zich voordoen in te werken. Ik heb er zojuist enige opgemond. Maar er zullen er zich ongetwijfeld nog meer voordoen. Ik wens u veel succes met uw werk; ik hoop, dat de samenwerking tussen u en mij even goed zal zijn als met de vorige OR en ik verklaar thans de nieuwe Ondernemingsraad voor geïnstalleerd.

Benoeming secretaris
Op voorstel van de gekozen raadsliden wordt de heer P. ten Perick herbenoemd tot secretaris.

De heer Zaaijer zegt blij te zijn met deze benoeming omdat de heer Ten Perick in de afgelopen zittingsperiode heeft bewezen een goed secretaris te zijn.

Benoemingen in commissies
Vervolgens benoemde de voorzitter verschillende leden van de raad in commissies.

1. Arbeidszaken.
Voor aangelegenheden uurloners de heren P. J. de Raad en J. Haasdiik. Voor aangelegenheden maandloners 1/6 de heer P. ten Perick. Voor aangelegenheden maandloners 7 on hoger de heer M. C. Overdum. Als hun resp. plaatsvervangers de heren M. C. H. v. d. Anker, P. J. Schouten en B. A. Winterink.

2. Classificatiecommissies.
Classificatiecommissie uurloners de heer M. Reimerink. Classificatiecommissie maandloners de heer B. A. Winterink.

Vervolg pag. 4 kolom 1

De huldiging van de jubilaris vindt donderdag 6 juni plaats om 17.30 uur in de kantine van de Kastenfabriek.

„Van harte!“
G. Kalshoek.

